

บทที่ 3

ผลการศึกษาคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงานครั้งนี้ เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งได้เก็บข้อมูลจากรายงานของผู้สอบบัญชี งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินประจำปี พ.ศ. 2547 - 2549

โดยทำการศึกษาจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูการดำเนินงานที่ยังคงให้เปิดซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทต่อไป จำนวน 2 บริษัทและบริษัทที่ถูกถอนชื่อหลักทรัพย์ออกจากกระดานซื้อขายและให้อยู่ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด (Non-Performing Group) จำนวน 2 บริษัทและใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling: SRS) ในการเลือกตัวอย่าง ซึ่งผู้ศึกษาจะแบ่งการนำเสนอการวิเคราะห์คุณภาพกำไร ดังนี้

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูการดำเนินงานที่ยังคงให้เปิดซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทต่อไป จำนวน 2 บริษัท ได้แก่

1. บริษัท ซีโน-ไทย ริซอร์เซส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
2. บริษัท อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลไทย จำกัด (มหาชน)

และบริษัทที่ถูกถอนชื่อหลักทรัพย์ออกจากกระดานซื้อขายและให้อยู่ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด (Non-Performing Group) จำนวน 2 บริษัท ได้แก่

1. บริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน)
2. บริษัท แอ็ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมีเคิล (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)

โดยส่วนของเทคนิคในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร ที่ผู้ศึกษาใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพกำไรในครั้งนี้ (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2549) มีดังต่อไปนี้

1. การค้นหาสัญญาณเตือนภัย โดยทำการค้นหาสัญญาณเตือนภัยจาก
  - 1.1 รายงานของผู้สอบบัญชีที่ผิดปกติ
  - 1.2 งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

2. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร (Evaluation of Accounting Policy affect to Quality of Earning)

การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไรนี้จะใช้ลักษณะของนโยบายทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรมาเป็นตัววัดและประเมินผล ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดนั้น จะดูจากลักษณะของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่แล้ว ประเมินออกมาเป็น 3 ค่าด้วยกัน คือ “ทางบวก” แสดงถึงนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่เป็นนโยบายการบัญชีที่ดีและส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพ “ทางลบ” แสดงถึงนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่เป็นนโยบายการบัญชีที่ไม่ค่อยดีและส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ด้วยคุณภาพด้วยและ “ไม่มีผลกระทบ” แสดงถึงว่ากิจการไม่ได้มีการปฏิบัติหรือใช้เกณฑ์นั้น ๆ อยู่ ดังนั้น หากกิจการมีนโยบายการบัญชีที่ส่งผลในทางลบมากเท่าไรก็ยิ่งส่งผลให้คุณภาพกำไรของกิจการลดต่ำลงเท่านั้น

3. การประเมินฝ่ายบริหาร (Management Appraisal)

การวิเคราะห์คุณภาพกำไรโดยใช้วิธีการหักคะแนนลงโทษเป็นแต่ละจุดไปนี้ ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า การที่กิจการเลือกรับนโยบายการบัญชีใดมาใช้นั้น ส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับอุปนิสัยส่วนตัวของผู้บริหารนั่นเอง ซึ่งรายการตรวจสอบนี้จะมีคะแนนลงโทษสำหรับการใช้นโยบายการบัญชีที่ไม่เหมาะสมในแต่ละเรื่องไว้ในระดับที่แตกต่างกันไป การวิเคราะห์อาจทำได้โดยการเปรียบเทียบคุณภาพกำไรของกิจการในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา คะแนนลงโทษดังกล่าวจะกำหนดคะแนนลงโทษที่จะพิจารณาตัดจากแต่ละนโยบายการบัญชีที่ผู้ศึกษาพิจารณาเห็นว่าหละหลวมเกินไป ตัวอย่างเช่น หากกิจการตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรง จะตัด 1 คะแนน แต่ถ้าหากไม่พบว่ากิจการมีการตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรง ก็จะไม่มีมีการตัดคะแนนและใช้คำว่า “ไม่พบ” แทน ยิ่งกิจการสะสมคะแนนลงโทษไว้มากเท่าไร คุณภาพกำไรของกิจการก็ยิ่งลดต่ำลงเท่านั้น

4. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่

- 4.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio)
- 4.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt-to-Asset Ratio)
- 4.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt-to-Equity Ratio)
- 4.4 อัตราส่วนคุณภาพกำไร (Quality of Earning)

5. การใช้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด ได้แก่

- 5.1 อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน
(Cash Flow from Operation-to-Current Liability Ratio)
- 5.2 ดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (Operating Cash Index)

- 5.3 ผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด (Depreciation / Amortization Impact Ratio)
- 5.4 อัตราส่วนการลงทุนต่อ (Reinvestment Ratio)
- 5.5 อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio)
- 5.6 อัตราผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม (Cash Flow Return on Assets)
6. วัดความแปรปรวนและความเสี่ยง (Standard Deviation and Risk Measurement)
- 6.1 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 6.2 สัมประสิทธิ์ความแปรปรวน

ในการวิเคราะห์หรือผลกระทบเปลี่ยนแปลงของแต่ละบัญชี ผู้ศึกษาใช้ปีก่อนเป็นปีฐาน เช่น ในการวิเคราะห์หรือผลกระทบเปลี่ยนแปลงของบัญชีลูกหนี้การค้า ในปี 2547 ก็จะใช้ ปี 2546 เป็นปีฐาน เป็นต้น

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูการดำเนินงานที่ยังคงให้เปิดซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทต่อไป จำนวน 2 บริษัท ได้แก่

การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของ บริษัท ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)

บริษัท ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) หรือ STRD เป็นบริษัทที่ประกอบกิจการในประเทศไทย อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค โดยมีธุรกิจหลัก คือ เหมืองแร่ดีบุกในทะเล ธุรกิจเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง ธุรกิจค้าน้ำมันและธุรกิจน้ำมันหล่อลื่น อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการเลิกและหยุดดำเนินธุรกิจบางประเภทและการอนุมัติยกเลิกการดำเนินงานผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่น ทำให้บริษัทมีธุรกิจค้าน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นธุรกิจหลักในปัจจุบัน โดย บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ นั้นเข้าข่ายอาจถูกเพิกถอนหลักทรัพย์ ตามประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2540

ต่อไปนี้จะเป็นการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ ตามเทคนิคในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร

1. การค้นหาสัญญาณเตือนภัย

จากการค้นหาสัญญาณเตือนภัยของ บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ (ภาคผนวก ข) พบว่า

1. รายงานของผู้สอบบัญชีผิดปกติ กล่าวคือ รายงานของผู้สอบบัญชีของ บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ จากรูปภาพที่ 3.1 – 3.3 พบว่า ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไขในปี 2547 ส่วนในปี 2548 ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไขแต่มีข้อสังเกตต่องบการเงินของกิจการและในปี 2549 ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไขแต่มีข้อสังเกตต่องบการเงินของกิจการและมีการเปลี่ยนตัวผู้สอบบัญชี โดยก่อนที่จะมีการเปลี่ยนตัวของผู้สอบบัญชี ผู้สอบบัญชีได้ออกรายงานล่าช้ากว่าปกติหนึ่งเดือน ถึงแม้ว่าจะไม่มีสัญญาณบอถึงความขัดแย้งของผู้บริหารกับผู้สอบบัญชี แต่การที่มีการออกรายงานล่าช้าและมีการเปลี่ยนตัวของผู้สอบบัญชี ก็เป็นสัญญาณบ่งบอกว่า งบการเงินของกิจการอาจมีสิ่งที่ผิดปกติและอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการด้วย

รูปภาพที่ 3.1 แสดงรายงานของผู้สอบบัญชีของ บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ ประจำปี 2547

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัท ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ศุภชัย ปัญญาวัฒน์
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3930

บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ที แอนด์ ยัง จำกัด
กรุงเทพฯ : 21 มกราคม 2548

รูปภาพที่ 3.2 แสดงรายงานของผู้สอบบัญชีของ บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ ประจำปี 2548

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 และ 2547 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัท ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

โดยมิได้เป็นการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าขอให้สังเกตตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 บริษัทฯ มีรายได้จากการขายน้ำมันเกือบทั้งหมดให้กับลูกค้ารายหนึ่งซึ่งฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ได้เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกัน นอกจากนี้บริษัทฯ มีการซื้อน้ำมันทั้งหมดจากกลุ่มบริษัทของผู้ค้ารายหนึ่งซึ่งฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเห็นว่ากลุ่มบริษัทดังกล่าวไม่ได้เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นการพึ่งพิงกลุ่มธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งอย่างมีสาระสำคัญ ซึ่งการดำเนินธุรกิจในอนาคตขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์และอำนาจการต่อรองของบริษัทฯ กับกิจการดังกล่าวข้างต้น

ศุภชัย ปัญญาวัฒน์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3930

บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ที แอนด์ ยัง จำกัด

กรุงเทพฯ : 24 กุมภาพันธ์ 2549

รูปภาพที่ 3.3 แสดงรายงานของผู้สอบบัญชีของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์เซส ดีเวลลอปเม้นท์ ประจำปี 2549

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินดังกล่าวข้างต้นแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของ บริษัท ซีโน-ไทย รีซอร์เซส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

โดยมิได้เป็นการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าขอให้สังเกตข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้

- (1) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 1 และ 2 เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ได้อนุมัติแผนยกเลิกและขายสินทรัพย์สินที่ใช้ทำการผลิตผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่นรวมทั้งสินค้าคงเหลือ ณ วันดังกล่าวให้กับบริษัทในประเทศแห่งหนึ่ง เนื่องจากฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเห็นว่าธุรกิจน้ำมันหล่อลื่นสำหรับลูกค้ารายย่อยมีการแข่งขันค่อนข้างรุนแรงในด้านราคาและราคาต้นทุนวัตถุดิบสูงขึ้นมาก ทำให้ผลตอบแทนในการลงทุนต่ำและไม่สามารถทำกำไรให้บริษัทได้ในอนาคต ภายหลังจากที่ได้อนุมัติแผนยกเลิกและขายสินส่วนงานหลักเกี่ยวกับการดำเนินงานผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่นดังกล่าวแล้ว ธุรกิจหลักของบริษัทในปัจจุบัน คือ ธุรกิจค้าน้ำมันเชื้อเพลิง อย่างไรก็ตาม รายได้จากการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงยังมีความผันผวนไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับสภาวะการแข่งขันในตลาดและนโยบายการควบคุมราคาของรัฐบาล ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท บริษัทมีรายได้จากธุรกิจค้าน้ำมันสำหรับปี 2549 เป็นจำนวนรวมประมาณ 222 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2548 เป็นจำนวนประมาณ 1,204 ล้านบาท

- (2) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 19 บริษัทมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นเป็นค่าธรรมเนียมที่ปรึกษาจากโครงการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการก่อสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากถ่านหินในประเทศกัมพูชาเป็นจำนวนประมาณ 65.7 ล้านบาท

นางสุมาลี โชคดีอนันต์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ทะเบียนเลขที่ 3322

กรุงเทพมหานคร (บริษัท สำนักงาน แกรนท์ ธอนตัน จำกัด)

28 กุมภาพันธ์ 2550

2. การเพิ่มขึ้นของบัญชีลูกหนี้หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด จากตารางที่ 3.1 พบว่า บัญชีลูกหนี้การค้าของ บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ ในปี 2547 เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 956.65 เช่นเดียวกับรายได้รวมของกิจการมีการเพิ่มขึ้นร้อยละ 449.46 และในปี 2548 ลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.10 เช่นเดียวกับรายได้รวมที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 105.22 แต่ลูกหนี้การค้าก็มีการลดลงร้อยละ 51.14 และรายได้รวมก็ลดลงเช่นกัน ร้อยละ 78.31 ในปี 2549 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นหรือลดลงที่สูงมากและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยอดขาย เป็นสัญญาณบ่งบอกว่า กิจการมีการให้สินเชื่อทางการค้าเพื่อกระตุ้นยอดขายเพื่อทำกำไรให้เข้าเป้า ยอดขายเหล่านี้ อาจเกิดจากการขายให้กับลูกค้า ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการผิดนัดชำระหนี้ แสดงให้เห็นว่างบการเงินของกิจการอาจมีสิ่งผิดปกติและอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

ตารางที่ 3.1 แสดงรายได้รวม ลูกหนี้การค้าและการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ของ บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์

หน่วย (บาท)

	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
รายได้รวม	718,381,750	1,474,275,868	319,742,999
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	449.46	105.22	- 78.31
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	29,078,990	39,867,337	19,463,185
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	956.65	37.10	- 51.18

3. การขยายตัวของบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด ตามที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.2 พบว่า บัญชีเจ้าหนี้การค้าของ บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 547.91 เช่นเดียวกันกับรายได้รวมที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 449.46 ในปี 2547 และเจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 46.62 รายได้รวมก็มีการเพิ่มขึ้นเช่นกันถึงร้อยละ 105.22 ในปี 2548 แต่เจ้าหนี้การค้าก็ลดลงร้อยละ 87.76 และรายได้รวมก็ลดลงเช่นกันร้อยละ 78.31 ในปี 2549 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นที่สูงมากโดยเฉพาะในปี 2547 – 2548 และเป็นการลดลงที่สูงมากในปี 2549 ถึงแม้ว่าจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยอดขายก็ตาม ซึ่งเป็นสัญญาณบ่งบอกว่ากิจการต้องการที่จะทำให้ยอดดุลของบัญชีเจ้าหนี้การค้าล้นเกินกว่าเพิกเกิดขึ้นล่าสุด ณ วันที่จัดทำบัญชีแสดงให้เห็นว่างบการเงินของกิจการอาจมีสิ่งผิดปกติและอาจมีผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

ตารางที่ 3.2 แสดงรายได้รวม เจ้าหนี้การค้าและการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ของ บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์

หน่วย (บาท)

	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
รายได้รวม	718,381,750	1,474,275,868	319,742,999
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	449.46	105.22	- 78.31
เจ้าหนี้การค้า	34,104,356	50,002,815	6,119,320
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	547.91	46.62	- 87.76

4. การพึ่งพิงอยู่กับลูกหนี้การค้าเพียงรายเดียวหรือสองราย ซึ่งการพึ่งพิงอยู่กับลูกหนี้การค้าเพียงรายเดียวหรือสองรายนั้น เป็นจำนวนเงินประมาณ 1,252 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 88 ต่อยอดขายรวม) เป็นการพึ่งพิงกลุ่มธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งอย่างมีสาระสำคัญ โดยผู้สอบบัญชีได้ให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี (รูปภาพที่ 3.4) และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ประจำปี 2548 (รูปภาพที่ 3.5) เป็นสัญญาณบ่งบอกว่า การดำเนินธุรกิจในอนาคตขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์และอำนาจการต่อรองของบริษัทฯ กับกิจการดังกล่าวเหล่านั้น ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของกิจการและอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

รูปภาพที่ 3.4 แสดงรายงานของผู้สอบบัญชีของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ ประจำปี 2548

โดยมิได้เป็นการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าขอให้สังเกตตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 บริษัทฯ มีรายได้จากการขายน้ำมันเกือบทั้งหมดให้กับลูกค้ารายหนึ่งซึ่งฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ได้เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกัน นอกจากนี้บริษัทฯ มีการซื้อน้ำมันทั้งหมดจากกลุ่มบริษัทของลูกค้ารายหนึ่งซึ่งฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเห็นว่ากลุ่มบริษัทดังกล่าวไม่ได้เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นการพึ่งพิงกลุ่มธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งอย่างมีสาระสำคัญ ซึ่งการดำเนินธุรกิจในอนาคตขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์และอำนาจการต่อรองของบริษัทฯ กับกิจการดังกล่าวข้างต้น

รูปภาพที่ 3.5 แสดงหมายเหตุประกอบงบการเงินของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ ข้อ 3 ประจำปี 2548

3. ธุรกิจค้าน้ำมัน

ในเดือนมิถุนายน 2547 บริษัทฯ ได้จดทะเบียนเป็นผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติการค้า น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 กับกรมธุรกิจพลังงาน ซึ่งภายใต้มาตราดังกล่าว บริษัทฯ สามารถค้าน้ำมันได้ไม่เกิน 120 ล้านลิตรต่อปี ในการค้าน้ำมันของบริษัทฯ บริษัทฯ จะซื้อน้ำมันจากผู้ค้าน้ำมันในประเทศ และขายน้ำมันต่อให้แก่ลูกค้าน้ำมันในประเทศในจำนวนที่เท่ากัน โดยน้ำมันจะถูกส่งจากผู้ค้าน้ำมันไปยังลูกค้าน้ำมันโดยตรงโดยไม่ผ่านบริษัทฯ

ในระหว่างปี 2548 บริษัทฯ มีรายการขายน้ำมันเกือบทั้งหมดให้แก่ลูกค้ารายหนึ่งเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,252 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 88 ต่อยอดขายรวม) และรายการซื้อน้ำมันทั้งหมดจากกลุ่มบริษัทของลูกค้ารายหนึ่ง ซึ่งฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเห็นว่าทั้งลูกค้าดังกล่าวและกลุ่มบริษัทของลูกค้าไม่ได้เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ตารางที่ 3.3 แสดงการสรุปสิ่งที่ผิดปกติที่พบจากการค้นหาสัญญาณเตือนภัยของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์

	สิ่งที่ผิดปกติ
1. รายงานของผู้สอบบัญชี	1.1 มีการออกรายงานล่าช้า ในปี 2548 1.2 มีการเปลี่ยนตัวของผู้สอบบัญชี ในปี 2549
2. งบการเงิน	2.1 การเพิ่มขึ้นของบัญชีลูกหนี้การค้าที่แตกต่างอดีตอย่างเห็นได้ชัด 2.2 การเพิ่มขึ้นของบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่แตกต่างอดีตอย่างเห็นได้ชัด
3. หมายเหตุประกอบงบการเงิน	3.1 การพึ่งพิงอยู่กับลูกหนี้การค้าเพียงรายเดียวหรือสองราย

จากตารางที่ 3.3 พบว่า บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ มีสิ่งผิดปกติทั้งจากรายงานของผู้สอบบัญชี งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า งบการเงินของกิจการอาจมีสิ่งผิดปกติขึ้นและส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ ทำให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

2. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร (Evaluation of Accounting Policy affect to Quality of Earning)

การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไรนี้จะใช้ลักษณะของนโยบายทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรมาเป็นตัววัดและประเมินผล ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดนั้น จะดูจากลักษณะของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ แล้วประเมินออกมาเป็น 3 ค่าด้วยกัน คือ “ทางบวก” แสดงถึงนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่เป็นนโยบายการบัญชีที่ดี และส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพ “ทางลบ” แสดงถึงนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่เป็นนโยบายการบัญชีที่ไม่ค่อยดีและส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ด้วยคุณภาพด้วยและ “ไม่มีผลกระทบ” แสดงถึงว่ากิจการไม่ได้มีการปฏิบัติหรือใช้เกณฑ์นั้น ๆ อยู่ ดังนั้น หากกิจการมีนโยบายการบัญชีที่ส่งผลในทางลบมากเท่าไรก็ยิ่งส่งผลให้คุณภาพกำไรของกิจการลดต่ำลงเท่านั้น

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงินของกิจการ เป็นข้อมูลในการพิจารณาประกอบการประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร โดยเฉพาะสรุปนโยบายการบัญชีสำคัญของกิจการ อีกทั้งยังใช้ข้อมูลจากการค้นหาสัญญาณเตือนภัย (ภาคผนวก ข) ประกอบการพิจารณาด้วย

ตารางที่ 3.4 ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพกำไรของ บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส
ดีเวลลอปเม้นท์

ลักษณะของนโยบายการบัญชี	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
1. หละหลวม (Liberal)	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
2. ระมัดระวังเกินไป (Ultraconservative)	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
3. สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ	ทางบวก	ทางบวก
4. ค่าต่าง ๆ ที่ประมาณขึ้นต่างไปจากค่าที่แท้จริงอย่างมีสาระสำคัญ	ทางลบ	ทางลบ
5. นโยบายการบัญชีของกิจการแตกต่างไปจากนโยบายการบัญชีที่ใช้อยู่ในอุตสาหกรรมนั้น	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
6. การตั้งค่าใช้จ่ายที่โอกาสที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการในอนาคตมีน้อยมากเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
7. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีที่ทางการกำหนดหรือที่ทางการเสนอ	ไม่มีผลกระทบ	ทางบวก
8. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีที่ขาดเหตุผลสนับสนุน ทั้งนี้เมื่อได้พิจารณาจากข้อเท็จจริงรอบด้าน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
9. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเกิดขึ้นบ่อยครั้ง	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
10. Income Smoothing	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
11. กำไรที่ได้มาจากการขยับรายได้ในอนาคตเข้ามาเป็นรายได้ในงวดปัจจุบันหรือการนำรายได้ของงวดก่อนมารับรู้เป็นรายได้ในงวดปัจจุบัน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
12. กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย	ทางลบ	ทางลบ
13. รับรู้รายได้ก่อนที่การให้บริการที่มีนัยสำคัญจะเสร็จสิ้น	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
14. ชะลอการรับรู้รายได้ออกไปโดยขาดเหตุผล	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ

ตารางที่ 3.4 ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพกำไรของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์

ลักษณะของนโยบายการบัญชี	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
15. ในงวดปัจจุบันมีการโอนกลับกำไรที่ได้รับรู้ไปแล้ว ในงวดก่อน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
16. ในงวดปัจจุบันมีการโอนกลับรายการตัดจำหน่าย สินทรัพย์ของงวดก่อน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
17. ตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไว้ต่ำเกินไป	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
18. ตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไว้สูงเกินไป	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
19. ในงวดปัจจุบันมีการตั้งสำรองค่าใช้จ่ายหรือขาดทุน ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่มีนัยสำคัญอันเป็น ผลมา จากการขาดความระมัดระวังในการตั้งสำรองอย่าง เพียงพอในงวดที่ผ่านมา	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
20. การล้างบาง (Taking a Financial Bath) โดยการตัด จำหน่ายสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายครั้งใหญ่ ภายหลังจาก ที่ทีมผู้บริหารชุดใหม่เข้าทำการครอบงำกิจการ	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ

จากตารางที่ 3.4 พบว่า กิจการมีนโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไร ดังนี้

1. สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ จากสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญของกิจการ พบว่า กิจการมีนโยบายการบัญชีที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ปฏิบัติกันในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยเฉพาะนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ (รูปภาพที่ 3.6) ซึ่งส่งผลกระทบทางด้านบวกต่อคุณภาพกำไร

รูปภาพที่ 3.6 แสดงนโยบายบัญชีที่สำคัญเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ของ บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดิเวลลอปเม้นท์ ประจำปี 2547 - 2549

2.2 การรับรู้รายได้

รายได้จากการขาย รับรู้เมื่อส่งมอบสินค้า โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว รายได้อื่น รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2. ค่าต่าง ๆ ที่ประมาณขึ้นต่างไปจากค่าที่แท้จริงอย่างมีสาระสำคัญ จากรูปภาพที่ 3.7 พบว่า ในปี 2549 บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดิเวลลอปเม้นท์ มีรายได้รวมทั้งสิ้น จำนวน 327.21 ล้านบาท ต่ำกว่า ประมาณการจำนวน 2,231.79 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 87.21 เนื่องจากการขาย น้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น ซึ่งถือเป็นรายได้หลักของกิจการนั้น ขายได้ต่ำกว่าประมาณการ ซึ่งได้มีการเปิดเผยไว้ในรายงานความคืบหน้าและผลการดำเนินงาน ประจำปี 2549 ที่รายงานต่อ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 1 มีนาคม 2550 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2547: ออนไลน์)

การที่ค่าต่าง ๆ ที่กิจการประมาณการขึ้นแตกต่างจากค่าที่แท้จริงอย่างมีสาระสำคัญ เป็นสัญญาณบ่งบอกว่า ความสามารถในการแข่งขันทางด้านราคาทำให้กิจการไม่สามารถปรับราคาสินค้าได้ตามใจชอบหรือกิจการไม่สามารถควบคุมต้นทุนได้หรือส่วนผสมผลิตภัณฑ์ที่กิจการทำอยู่ อาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

รูปภาพที่ 3.7 แสดงรายงานความคืบหน้าและผลการดำเนินงานของ บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดิเวลลอปเม้นท์ ประจำปี 2549

บริษัทฯ มีรายได้รวมทั้งสิ้น จำนวน 327.21 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการจำนวน 2,231.79 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 87.21 เนื่องจากการขายน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น ซึ่งถือเป็นรายได้หลักของบริษัทฯ นั้น ขายได้ต่ำกว่าประมาณการ

3. กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย จากตารางที่ 3.5 พบว่า ในปี 2549 กิจการมีรายได้ลดลงจากปี 2548 ถึงร้อยละ 78.31 แต่กำไรสุทธิกลับแตกต่างจากปี 2548 เพียงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 0.36 ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการที่ในปี 2549 ได้มีการยกเลิกการดำเนินงาน ธุรกิจเหมืองแร่ดีบุกและธุรกิจน้ำมันหล่อลื่นและได้จำหน่ายสินค้าคงเหลือและสินทรัพย์บางส่วนออกไป ซึ่งการจำหน่ายสินค้าคงเหลือและสินทรัพย์บางส่วนไม่ได้เป็นรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมตามปกติของกิจการ ทำให้กำไรสุทธิของกิจการไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกับยอดขาย ซึ่งอาจเป็นสัญญาณบ่งบอกว่า กำไรที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างไปจากกำไรที่ได้ประมาณการไว้และอาจส่งผลกระทบต่อทางด้านลบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

ตารางที่ 3.5 แสดงการรายได้จากการขาย กำไรสุทธิและการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ของบมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์

	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
รายได้จากการขาย	714,604,721	1,474,275,868	319,742,999
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	2175.62	111.19	- 151.98
กำไรสุทธิ	5,175,727	14,938,330	14,884,458
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	- 96.61	78.31	0.36

ตารางที่ 3.6 แสดงการสรุปผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพกำไรของ บมจ.ซิโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์

นโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไร	ผลกระทบ
1. สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ	ทางบวก
2. ค่าต่าง ๆ ที่ประมาณขึ้นต่างไปจากค่าที่แท้จริงอย่างมีสาระสำคัญ	ทางลบ
3. กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย	ทางลบ

จากตารางที่ 3.6 พบว่า กิจการมีนโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบเพียงเล็กน้อย อีกทั้งยังมีนโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบทางด้านบวกต่อคุณภาพกำไรด้วย แสดงให้

เห็นว่า นโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่มีผลกระทบเพียงเล็กน้อยต่อคุณภาพกำไรของกิจการ ส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

3. การประเมินฝ่ายบริหาร (Management Appraisal)

การวิเคราะห์คุณภาพกำไรโดยใช้วิธีการหักคะแนนลงโทษเป็นแต่ละจุดไปนี้ ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า การที่กิจการเลือกรับนโยบายการบัญชีใดมาใช้นั้น ส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับอุปนิสัยส่วนตัวของผู้บริหารนั่นเอง ซึ่งรายการตรวจสอบนี้จะมีคะแนนลงโทษสำหรับการใช้นโยบายการบัญชีที่ไม่เหมาะสมในแต่ละเรื่องไว้ในระดับที่แตกต่างกันไป การวิเคราะห์อาจทำได้โดยการเปรียบเทียบคุณภาพกำไรของกิจการในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา คะแนนลงโทษดังกล่าวจะกำหนดคะแนนลงโทษที่จะพิจารณาตัดจากแต่ละนโยบายการบัญชีที่ผู้ศึกษาพิจารณาเห็นว่าหลวมเกินไป ตัวอย่างเช่น หากกิจการตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรง จะตัด 1 คะแนน แต่ถ้าหากไม่พบว่ากิจการมีการตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรง ก็จะไม่มีการตัดคะแนนและใช้คำว่า “ไม่พบ” แทน ยิ่งกิจการสะสมคะแนนลงโทษไว้มากเท่าไร คุณภาพกำไรของกิจการก็ยิ่งลดต่ำลงเท่านั้น

การศึกษาคั้งนี้ใช้ข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงินของกิจการ เป็นข้อมูลในการพิจารณาประกอบการประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร โดยเฉพาะสรุปนโยบายการบัญชีสำคัญของกิจการ อีกทั้งยังใช้ข้อมูลจากการค้นหาสัญญาณเตือนภัย (ภาคผนวก ข) ประกอบการพิจารณาด้วย

ตารางที่ 3.7 รายการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์เชส ดีเวลลอปเม้นท์

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
1. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง Investment Tax	-1	- 1
2. Credit ที่คำนวณขึ้นโดยใช้วิธี Flow Through	ไม่พบ	- 1
3. การตั้งสิทธิบัตรเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ไม่พบ	- 2
4. การใช้วิธีต้นทุนเต็ม (Full Cost Accounting) ในธุรกิจน้ำมัน	ไม่พบ	- 5
5. การตั้งค่าใช้จ่ายก่อนเริ่มดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	ไม่พบ	- 1

ตารางที่ 3.7 รายการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
6. การตั้งสำรองเพื่อขาดทุนไว้ต่ำกว่าผลขาดทุนที่ควรจะได้บันทึกไว้ในทางบัญชี	ไม่พบ	- 1
7. การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีโดยใช้ระยะเวลาที่ยาวเกินไป	ไม่พบ	- 1
8. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)	- 1	- 1
9. จำนวนเงินจ่ายขาดในหนี้สินเงินบำนาญ (ส่วนเกินของหนี้สินเงินบำนาญที่เกินกว่าราคายุติธรรมของทรัพย์สินโครงการบำนาญ)		
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากับ ½ ปี	ไม่พบ	- 1
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากับ 1 ปี	ไม่พบ	- 2
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากับ 2 ปี	ไม่พบ	- 3
10. การรับรู้รายได้จากสัญญาก่อนการชำระเงินจะเสร็จสิ้น	ไม่พบ	- 1
11. การรับรู้รายได้จากงานที่ทำเสร็จเพียงบางส่วน	ไม่พบ	- 1
12. การจัดจำแนกลูกหนี้ระยะยาวเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน	ไม่พบ	- 2
13. การตั้งค่าใช้จ่ายทางการตลาดเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ไม่พบ	- 1
14. การจัดจำแนกที่ดินรอการพัฒนาไว้เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน	ไม่พบ	- 3
15. ไม่ได้ตัดจำหน่ายค่าความนิยมที่ได้บันทึกไว้	ไม่พบ	- 1
16. การตีราคาสินค้าคงเหลือโดยใช้วิธี FIFO	ไม่พบ	- 1
17. ไม่ได้ใช้สำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big four	- 1	- 1
18. การรวมกำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายได้จากการดำเนินงานปกติ	ไม่พบ	- 1

ตารางที่ 3.7 รายการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
19. การจัดสรรต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าสู่ส่วนงานที่ได้มีการยกเลิกการดำเนินงานมากเกินไป	ไม่พบ	- 1
20. สมควรได้รับคะแนนลงโทษในประเด็นอื่น ๆ	ไม่พบ	- 5
รวม	- 3	- 37

จากตารางที่ 3.7 พบว่า กิจการได้รับคะแนนลงโทษ ในเรื่อง

1. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง
2. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)

จากรูปภาพที่ 3.8 พบว่า กิจการตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ซึ่งการที่กิจการคำนวณค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง (ซึ่งมีแนวโน้มที่จะทำให้กำไรสูง) จะมีค่า P/E Ratio ต่ำกว่ากิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีอัตราเร่ง เนื่องจากตลาดจะมองกิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรงว่ากำลังพยายามที่จะสร้างกำไรให้สูงขึ้น โดยตัดค่าเสื่อมราคาแบบค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งจะส่งผลให้กำไรของกิจการมีคุณภาพต่ำกว่าคุณภาพกำไรของกิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้อัตราเร่ง

รูปภาพที่ 3.8 แสดงหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.6 ของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ ประจำปี 2547 – 2549

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ต่างๆ ดังนี้		
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	10 - 20	ปี
เครื่องจักรและอุปกรณ์ทำเหมือง	5 - 20	ปี
เครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่น	5	ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และเครื่องใช้สำนักงาน	5 - 20	ปี
อื่นๆ	5 - 20	ปี

3. ไม่ได้ใช้สำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big four

จากรายงานของผู้สอบบัญชี (รูปภาพที่ 3.1 – 3.3) ประจำปี 2547 – 2548 พบว่า กิจการใช้สำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big four คือ บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ท แอนด์ ยัง จำกัด ส่วนในปี 2549 กิจการมีการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีจาก บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ท แอนด์ ยัง จำกัด ไปใช้ บริษัท สำนักงาน แกรนท์ ธอนตัน จำกัด ซึ่งไม่ได้เป็นสำนักงานบัญชีในกลุ่ม Big four

ตารางที่ 3.8 แสดงการสรุปรายการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.ซีโน-ไทย ริซอร์เซส ดีเวลลอปเม้นท์

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ
1. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง	- 1
2. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)	- 1
3. ไม่ได้ใช้สำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big four	- 1
รวม	- 3

จากตารางที่ 3.8 พบว่า กิจการได้รับคะแนนลงโทษเพียงเล็กน้อย คือ - 3 จากคะแนนลงโทษทั้งหมด - 37 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นโยบายการบัญชีของกิจการมีผลกระทบทางด้านลบเพียงเล็กน้อยต่อคุณภาพกำไรของกิจการ ดังนั้น กำไรของกิจการจึงเป็นกำไรที่มีคุณภาพด้วยจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

4. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ตารางที่ 3.9 แสดงอัตราส่วนทางการเงินของ บมจ.ซีโน-ไทย ริซอร์เซส ดีเวลลอปเม้นท์

อัตราส่วนทางการเงิน	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	1.18	1.18	5.78
2. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	0.45	0.48	0.11
3. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.81	0.94	0.12
4. อัตราส่วนคุณภาพกำไร	0.88	0.43	-0.13

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เป็นอัตราส่วนที่แสดงสภาพคล่องในการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ นั้น มีค่า 1.18 ในปี พ.ศ. 2547 และ 2548 และเพิ่มขึ้นเป็น 5.78 ในปี 2549 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการจัดหาสินทรัพย์ได้มากกว่าหนี้สินที่กิจการมีอยู่และมีในการสามารถชำระหนี้ระยะสั้นของกิจการได้

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสัดส่วนของเงินทุนรวมของกิจการที่มาจากการก่อหนี้หรือแสดงสภาพคล่องในการดำเนินงานของกิจการว่ากิจการสามารถจัดหาสินทรัพย์ได้มากกว่าหรือเท่ากับหนี้สินที่มีอยู่ ซึ่งอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ นั้น มีค่า เท่ากับ 0.11 ในปี พ.ศ. 2449 ซึ่งน้อยกว่าของปี พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2547 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.48, 0.45 ตามลำดับ แสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องในการดำเนินงานที่ดีขึ้น เนื่องจากกิจการสามารถจัดหาสินทรัพย์ได้มากกว่าหนี้สินที่กิจการมีอยู่

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสัดส่วนของเงินทุนจากการกู้ยืมต่อเงินลงทุนของผู้ถือหุ้น โดยอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ นั้น มีค่า 0.12 ในปี พ.ศ. 2549 ซึ่งน้อยกว่าของปี พ.ศ. 2548 และ 2547 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.94, 0.81 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากิจการมีเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นสูงกว่าการกู้ยืม ทำให้ไม่มีผลกระทบต่อการทำกำไรของกิจการ

อัตราส่วนคุณภาพกำไร เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานกับกำไรที่ได้รายงานในงบกำไรขาดทุน ซึ่งอัตราส่วนคุณภาพกำไรของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ แสดงว่าอาจมีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้น โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2549 นั้น อัตราส่วนคุณภาพกำไรติดลบ ในขณะที่ปี พ.ศ. 2547 ก็ลดลงจากปี พ.ศ. 2548 จาก 0.88 ในปี พ.ศ. 2547 เป็น 0.43 ในปี พ.ศ. 2548 และแสดงให้เห็นว่ากิจการมีความแตกต่างระหว่างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานกับกำไรที่รายงานในงบกำไรขาดทุน

จากอัตราส่วนทางการเงินของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ พบว่า มีอัตราส่วนที่ดีหรือกิจการมีสภาพคล่องที่ดี เนื่องจาก อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสภาพคล่องของกิจการ แสดงค่าที่ดี ยกเว้นอัตราส่วนคุณภาพกำไรที่อาจมีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้น เนื่องจากอัตราส่วนในปี 2549 มีค่าติดลบ 0.13 ซึ่งเกิดจากการที่กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีติดลบ ในขณะที่กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษีและค่าเสื่อมราคามีค่าเป็นบวก ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

5. การใช้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด

ตารางที่ 3.10 แสดงอัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์เซส ดีเวลลอปเม้นท์

อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
1. อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน (ร้อยละ)	20.39	14.28	- 30.58
2. ดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	1.49	0.56	- 0.19
3. ผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด	0.47	0.55	- 1.89
4. อัตราส่วนการลงทุนต่อ	0.13	2.39	0.01
5. อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	15.17	171.06	- 39.01
6. อัตราผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม	0.10	0.07	- 0.03

อัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินหมุนเวียน แสดงให้เห็นถึงกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการเมื่อนำมาเทียบกับหนี้สิน ยังมีกระแสเงินสดในสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับหนี้สินหมุนเวียนก็ยิ่งดี ซึ่งอัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินหมุนเวียนของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์เซส ดีเวลลอปเม้นท์ แสดงฐานะทางการเงินไม่ค่อยดี เนื่องจากอัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินหมุนเวียนลดลงเรื่อย ๆ คือ ในปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 มีค่าร้อยละ 20.39, ร้อยละ 14.28 และร้อยละ - 30.58 ตามลำดับ อีกทั้งยังอาจแสดงถึงความสามารถในการจ่ายชำระหนี้จากกระแสเงินสดของกิจการที่ลดลงอีกด้วย

ดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่า หากกิจการสามารถก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้เท่ากับกำไรสุทธิที่รายงานไว้ ย่อมแสดงให้เห็นว่ากำไรนั้นเกิดจากการดำเนินงานที่แท้จริง ไม่ใช่การทำธุรกรรมทางการเงินและถือว่าเป็นกำไรที่มีคุณภาพ ซึ่งดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์เซส ดีเวลลอปเม้นท์ แสดงค่าที่ไม่ค่อยดี เนื่องจากดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการลดลงเรื่อย ๆ คือ ในปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 มีค่า 1.48, 0.56 และ - 0.19 ตามลำดับ และอาจแสดงว่ากำไรที่เกิดขึ้นนั้นเป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพอีกด้วย

อัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด เป็นตัวบ่งบอกว่า ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายมีผลกระทบมาก - น้อยเพียงใดต่อกระแสเงิน

สดจากการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งอัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสดของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ แสดงว่าค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายของกิจการมีผลกระทบพอสมควรต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการ โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2549 มีผลกระทบอย่างมาก เนื่องจากมีอัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด ถึง - 1.89 เท่า

อัตราส่วนการลงทุนต่อมั่งคั่งใช้เปรียบเทียบกับอัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเกี่ยวกับความเพียงพอของการลงทุนต่อการรักษาระดับทุนของกิจการ (Asset Maintenance Base) โดยอัตราส่วนการลงทุนต่อของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ แสดงเท่ากับ 0.13, 2.39 และ 0.0087 ในปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 ตามลำดับ เนื่องจากกิจการมีการลงทุนในสินทรัพย์เพิ่มขึ้นสูงมากในปี พ.ศ. 2548 ส่งผลให้ค่าเสื่อมราคาของกิจการเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย จนส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการ

อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย เป็นตัวบ่งบอกว่ากิจการสามารถจัดหาเงินจากกิจกรรมดำเนินงาน เพื่อนำไปชำระดอกเบี้ยได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ เท่ากับ 15.17 ในปี 2547 ส่วนในปี 2548 เท่ากับ 171.06 และในปี 2549 เท่ากับ - 39.01 แสดงให้เห็นว่าในปี 2549 แสดงให้เห็นว่าในปี 2549 กิจการมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยลดลง เนื่องจากกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีจำนวน - 2,645,034 บาทและยังส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของกิจการอีกด้วย

อัตราส่วนผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม เป็นตัววัดผลตอบแทนจากการใช้สินทรัพย์ในรูปกระแสเงินสด ซึ่งอัตราส่วนผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวมของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ แสดงค่าที่ลดลงเรื่อย ๆ โดยในปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 มีค่าเท่ากับ 0.10, 0.07 และ - 0.03 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากิจการใช้สินทรัพย์อย่างไม่มีประสิทธิภาพและกำไรที่กิจการรายงานไว้ อาจจะเป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพอีกด้วย

จากการวิเคราะห์โดยการใช้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ พบว่า มีอัตราส่วนที่ไม่ค่อยดี เนื่องจากอัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ มีแนวโน้มที่ลดลงเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในปี 2549 อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดคิดลบเกือบทุกอัตราส่วน เป็นผลมาจากการที่กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

ของกิจการติดลบ แสดงให้เห็นว่า กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

6. วัดความแปรปรวนและความเสี่ยง (Standard Deviation and Risk Measurement)

ตารางที่ 3.11 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์

1. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	4,589,490.13
2. สัมประสิทธิ์ความแปรปรวน	0.393

จากการศึกษาการวัดความแปรปรวนและความเสี่ยงของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ พบว่า กิจการมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4,589,490.13 ในขณะที่กำไรถัวเฉลี่ยคือ 11,666,172 และมีสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน เท่ากับ 0.393 แสดงให้เห็นว่า กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพ เนื่องจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าที่ต่ำกว่ากำไรถัวเฉลี่ยไม่มากนัก แสดงถึงความมีเสถียรภาพของกำไรสูง ในส่วนของสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน มีค่าที่ต่ำกว่า 1 และมากกว่า 0 แสดงให้เห็นถึงกระแสกำไรมีความเสี่ยงต่ำ

ตารางที่ 3.12 แสดงการสรุปการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์

เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร	วิเคราะห์จาก	ผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไร
1. การค้นหาสัญญาณเตือนภัย	- รายงานของผู้สอบบัญชี - งบการเงิน	- ออกรายงานล่าช้า ในปี 2548 - เปลี่ยนผู้สอบบัญชี ในปี 2549 - การเพิ่มขึ้นของบัญชีลูกหนี้การค้าที่แตกต่างอดีตอย่างเห็นได้ชัด - การเพิ่มขึ้นของบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่แตกต่างอดีตอย่างเห็นได้ชัด
	- หมายเหตุประกอบงบการเงิน	- การพึ่งพิงอยู่กับลูกหนี้การค้าเพียงรายเดียวหรือสองราย

ตารางที่ 3.12 แสดงการสรุปการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของ บมจ.ซีโน-ไทย รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์

เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร	วิเคราะห์จาก	ผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไร
2. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร	- งบการเงิน	- ค่าต่าง ๆ ที่ประมาณขึ้นต่างไปจากค่าที่แท้จริงอย่างมีสาระสำคัญ - กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย
3. การประเมินฝ่ายบริหาร	- รายงานของผู้สอบบัญชี	- ไม่ได้ใช้สำนักงานบัญชีในกลุ่ม Big four
	- หมายเหตุประกอบงบการเงิน	- การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง - การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)

จากตารางที่ 3.12 พบว่า กิจการมีสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไรจากทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินจากการใช้เทคนิคการค้นหาลัญญาณเดือนกุมภาพันธ์ การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไรและการประเมินฝ่ายบริหาร โดยผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไรที่สำคัญ คือ การออกรายงานล่าช้า ในปี 2548 การเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ในปี 2549 ค่าต่าง ๆ ที่ประมาณขึ้นต่างไปจากค่าที่แท้จริงอย่างมีสาระสำคัญและกำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย แต่จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดและการวัดความแปรปรวนและความเสี่ยงที่มาจาก การวิเคราะห์ข้อมูลจากงบการเงิน พบว่า กิจการมีอัตราส่วนที่ดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไรที่ค้นพบไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ ทำให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพ

การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของบริษัท อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลไทย จำกัด (มหาชน)

บริษัท อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลไทย จำกัด (มหาชน) หรือ TPI ได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อกิจการใหม่เป็น บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) หรือ IRPC เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2549 อยู่ในกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภค โดยดำเนินธุรกิจหลักเกี่ยวกับการเป็นผู้ผลิตในผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ซึ่งผลิตภัณฑ์หลักได้แก่ เม็ดพลาสติก น้ำมันโศ น้ำมันหล่อลื่น และผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอื่น ๆ

ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลไทย เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2543 และได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยข้อเสนอขอแก้ไขแผนของผู้บริหารแผนเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2546 วันที่ 10 พฤศจิกายน 2547 และวันที่ 2 พฤศจิกายน 2548 ตามลำดับนั้น ต่อมาศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของบริษัทตามพระราชบัญญัติล้มละลายพุทธศักราช 2483 ตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน 2549 แล้ว ดังนั้นอำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้กลับเป็นของผู้บริหารของลูกหนี้และผู้ถือหุ้นของลูกหนี้กลับมีสิทธิตามกฎหมายต่อไป ทั้งนี้ตามประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2549

โดยกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท คือ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ธนาคารออมสิน กองทุนรวมวายุภักษ์หนึ่งและกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) มีจำนวนร้อยละ 31.50 10 10 และ 8.60 ตามลำดับ ของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว

ซึ่งงบการเงินรวมของบริษัทฯ ไม่ได้รวมงบการเงินของบริษัทย่อยแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นบริษัทย่อยในสัดส่วนร้อยละ 99.99 เนื่องจากบริษัทดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการโดยมีบริษัท เซอร์ซิคส์ ไพร์ซ แพลนเนอร์ จำกัด เป็นผู้บริหารแผน อย่างไรก็ตามผู้บริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าข้อมูลของบริษัทย่อยที่ไม่ได้นำมาจัดทำงบการเงินรวมของบริษัทฯ จะไม่ส่งผลกระทบต่อเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินรวมของบริษัทฯ

ต่อไปนี้จะเป็นการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลไทย ตามเทคนิคในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร

1. การค้นหาสัญญาณเตือนภัย

จากการค้นหาสัญญาณเตือนภัยของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลไทย (ภาคผนวก ข) พบว่า กิจการมียอดเงินกู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ณ วันสิ้นปีหรือ ณ ช่วงเวลาที่แตกต่างไปจากปีที่ผ่าน ๆ มา

ตารางที่ 3.13 แสดงเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน และการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย

หน่วย (บาท)

	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	293,874,616	174,616,149	29,803,740,185
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	304,059,968	664,306,279	996,695,106
รวมเงินกู้ยืมระยะสั้น	597,934,584	838,922,428	30,800,435,291
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	- 83.55	40.30	3,571.43

จากตารางที่ 3.13 พบว่า บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย มียอดเงินกู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ณ วันสิ้นปีหรือ ณ ช่วงเวลาที่แตกต่างกันไปจากปีที่ผ่าน ๆ มา โดยกิจการมียอดเงินกู้ยืมระยะสั้น เพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในปี 2548 - 2549 คิดเป็นร้อยละ 40.30 และร้อยละ 3,571.43 ตามลำดับ โดยเฉพาะยอดบัญชีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดย ณ วันสิ้นปี 2547 มีจำนวน 304.06 ล้านบาท ส่วนในปี 2548 มีจำนวน 664.31 ล้านบาท และ 996.70 ล้านบาทในปี 2549 เป็นสัญญาณบ่งบอกว่ากิจการอาจทำการกู้ยืมเงินมาเพื่อสนับสนุนการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มยอดขายตอนปลายงวดให้สูงขึ้นหรือเป็นสัญญาณบ่งบอกว่ารูปแบบของการดำเนินธุรกิจอาจกำลังเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

ตารางที่ 3.14 แสดงการสรุปสิ่งที่ผิดปกติที่พบจากการค้นหาสัญญาณเตือนภัยของ บมจ. อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย

	สิ่งที่ผิดปกติ
1. รายงานของผู้สอบบัญชี	ไม่มีสิ่งผิดปกติ
2. งบการเงิน	ยอดเงินกู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ณ วันสิ้นปีหรือ ณ ช่วงเวลาที่แตกต่างกันไปจากปีที่ผ่าน ๆ มา
3. หมายเหตุประกอบงบการเงิน	ไม่มีสิ่งผิดปกติ

จากตารางที่ 3.14 พบว่า บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย มีสิ่งผิดปกติจากงบการเงินเพียงจุดเดียว ในเรื่องของยอดเงินกู้ยืมระยะสั้นที่สูงขึ้นอย่างผิดปกติ ซึ่งอาจเกิดจากการที่ปัจจุบันกิจการไม่ได้อยู่ในกลุ่มฟื้นฟูการดำเนินงานอีกต่อไป ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจใหม่ ทำให้ต้องมีการระดมทุนเพิ่มขึ้น เป็นผลให้ยอดเงินกู้ยืมระยะสั้นของกิจการเพิ่มขึ้นตามไปด้วย จึงทำให้งบการเงินของกิจการอาจมีสิ่งผิดปกติขึ้น ส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

2. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร (Evaluation of Accounting Policy affect to Quality of Earning)

การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไรนี้จะใช้ลักษณะของนโยบายทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรมาเป็นตัววัดและประเมินผล ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดนั้น จะดูจากลักษณะของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ แล้วประเมินออกมาเป็น 3 ค่าด้วยกัน คือ “ทางบวก” แสดงถึงนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่เป็นนโยบายการบัญชีที่ดี และส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพ “ทางลบ” แสดงถึงนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่เป็นนโยบายการบัญชีที่ไม่ค่อยดีและส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ด้วยคุณภาพด้วยและ “ไม่มีผลกระทบ” แสดงถึงว่ากิจการไม่ได้มีการปฏิบัติหรือใช้เกณฑ์นั้น ๆ อยู่ ดังนั้น หากกิจการมีนโยบายการบัญชีที่ส่งผลในทางลบมากเท่าไรก็ยิ่งส่งผลให้คุณภาพกำไรของกิจการลดต่ำลงเท่านั้น

การศึกษาค้างนี้ใช้ข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงินของกิจการ เป็นข้อมูลในการพิจารณาประกอบการประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร โดยเฉพาะสรุปนโยบายการบัญชีสำคัญของกิจการ อีกทั้งยังใช้ข้อมูลจากการค้นหาสัญญาณเตือนภัย (ภาคผนวก ข) ประกอบการพิจารณาด้วย

ตารางที่ 3.15 ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย

ลักษณะของนโยบายการบัญชี	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
1. หละหลวม (Liberal)	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
2. ระมัดระวังเกินไป (Ultraconservative)	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
3. สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ	ทางบวก	ทางบวก

ตารางที่ 3.15 ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมี
กัลป์ไทย

ลักษณะของนโยบายการบัญชี	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
4. ค่าต่าง ๆ ที่ประมาณขึ้นต่างไปจากค่าที่แท้จริงอย่างมีสาระสำคัญ	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
5. นโยบายการบัญชีของกิจการแตกต่างไปจากนโยบายการบัญชีที่ใช้อยู่ในอุตสาหกรรมนั้น	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
6. การตั้งค่าใช้จ่ายที่โอกาสที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการในอนาคตมีน้อยมากเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
7. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีที่ทางการกำหนดหรือที่ทางการเสนอ	ไม่มีผลกระทบ	ทางบวก
8. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีที่ขาดเหตุผลสนับสนุน ทั้งนี้เมื่อได้พิจารณาจากข้อเท็จจริงรอบด้าน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
9. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเกิดขึ้นบ่อยครั้ง	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
10. Income Smoothing	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
11. กำไรที่ได้มาจากการขยับรายได้ในอนาคตเข้ามาเป็นรายได้ในงวดปัจจุบันหรือการนำรายได้ของงวดก่อนมารับรู้เป็นรายได้ในงวดปัจจุบัน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
12. กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย	ทางลบ	ทางลบ
13. รับรู้รายได้ก่อนที่การให้บริการที่มีนัยสำคัญจะเสร็จสิ้น	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
14. ชะลอการรับรู้รายได้ออกไปโดยขาดเหตุผล	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
15. ในงวดปัจจุบันมีการโอนกลับกำไรที่รับรู้ไปแล้วในงวดก่อน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
16. ในงวดปัจจุบันมีการโอนกลับรายการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ของงวดก่อน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ

ตารางที่ 3.15 ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมี
กัลป์ไทย

ลักษณะของนโยบายการบัญชี	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
17. ตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไว้ต่ำเกินไป	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
18. ตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไว้สูงเกินไป	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
19. ในงวดปัจจุบันมีการตั้งสำรองค่าใช้จ่ายหรือขาดทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่มีนัยสำคัญอันเป็นผลมาจากการขาดความระมัดระวังในการตั้งสำรองอย่างเพียงพอในงวดที่ผ่านมา	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
20. การล้างบาง (Taking a Financial Bath) โดยการตัดจำหน่ายสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายครั้งใหญ่ ภายหลังจากที่ผู้บริหารชุดใหม่เข้าทำการครอบงำกิจการ	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ

จากตารางที่ 3.15 พบว่า กิจการมีนโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไร ดังนี้

1. สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ จากสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญของกิจการ พบว่า กิจการมีนโยบายการบัญชีที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ปฏิบัติกันในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยเฉพาะนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ (รูปภาพที่ 3.9) ซึ่งส่งผลกระทบต่อด้านบวกต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

รูปภาพที่ 3.9 แสดงนโยบายการบัญชีสำคัญเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย ประจำปี 2547 - 2549

3.14 รายได้

รายได้ที่รับรู้ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีขายอื่นๆ และแสดงสุทธิจากส่วนลดการค้า

การขายสินค้าและให้บริการ

รายได้จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่เป็นสาระสำคัญของความ

เป็นเจ้าของสินค้าที่มีนัยสำคัญไปให้กับผู้ซื้อแล้ว และจะไม่รับรู้รายได้ถ้าฝ่ายบริหารยังมีการควบคุมหรือบริหารสินค้าที่ขายไปแล้วนั้นหรือมีความไม่แน่นอนที่มีนัยสำคัญในการได้รับประโยชน์จากรายการบัญชีนั้นไม่อาจวัดมูลค่าของจำนวนรายได้และต้นทุนที่เกิดขึ้นได้อย่างน่าเชื่อถือ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนที่จะต้องรับคืนสินค้า รายได้จากกาให้บริการรับรู้เมื่อมีการให้บริการ

ดอกเบี้ยรับและเงินปันผลรับ

ดอกเบี้ยรับบันทึกในงบกำไรขาดทุนตามเกณฑ์คงค้าง เงินปันผลรับบันทึกในงบกำไรขาดทุนในวันที่กลุ่มบริษัทมีสิทธิได้รับเงินปันผล ซึ่งตามปกติในกรณีเงินปันผลที่จะได้รับจากหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดจะพิจารณาจากวันที่มีการประกาศสิทธิการรับปันผล

รายได้อื่นบันทึกตามเกณฑ์คงค้าง

2. กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย จากตารางที่ 3.16 พบว่า ในปี 2549 นั้น รายได้ของกิจการเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.53 ในขณะที่กำไรสุทธิของกิจการลดลงร้อยละ 1.84 ซึ่งตรงกันข้ามกับแนวโน้มของรายได้และกำไรสุทธิของกิจการในปีที่ผ่านมา ส่วนในปี 2547 กิจการมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 62.43 และมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 382.47 เช่นเดียวกับปี 2548 ที่กิจการมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.11 และกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 403.98 จะสังเกตเห็นว่าแนวโน้มในปี 2549 กิจการควรมีรายได้และกำไรสุทธิที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นสัญญาณบ่งบอกว่า กำไรที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างไปจากกำไรที่ได้ประมาณการไว้และอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

ตารางที่ 3.16 แสดงรายได้จากการขาย กำไรสุทธิและการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ของ บมจ. อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย

หน่วย (บาท)

	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
รายได้จากการขาย	156,146,719,676	206,291,870,130	209,451,749,336
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	62.43	32.11	1.53
กำไรสุทธิ	12,284,128,713	61,909,370,978	60,769,921,020
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	382.47	403.98	- 1.84

ตารางที่ 3.17 แสดงการสรุปผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพกำไรของ บมจ. อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย

นโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไร	ผลกระทบ
1. สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ	ทางบวก
2. กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย	ทางลบ

จากตารางที่ 3.17 พบว่า กิจการมีนโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบเพียงเล็กน้อย อีกทั้งยังมีนโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบทางด้านบวกต่อคุณภาพกำไรด้วย แสดงให้เห็นว่า กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

3. การประเมินฝ่ายบริหาร (Management Appraisal)

การวิเคราะห์คุณภาพกำไร โดยใช้วิธีการหักคะแนนลงโทษเป็นแต่ละจุดไปนี้ ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า การที่กิจการเลือกรับนโยบายการบัญชีใดมาใช้นั้น ส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับอุปนิสัยส่วนตัวของผู้บริหารนั่นเอง ซึ่งรายการตรวจสอบนี้จะมีคะแนนลงโทษสำหรับการใช้นโยบายการบัญชีที่ไม่เหมาะสมในแต่ละเรื่องไว้ในระดับที่แตกต่างกันไป การวิเคราะห์อาจทำได้โดยการเปรียบเทียบคุณภาพกำไรของกิจการในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา คะแนนลงโทษดังกล่าวจะกำหนดคะแนนลงโทษที่จะพิจารณาตัดจากแต่ละนโยบายการบัญชีที่ผู้ศึกษาพิจารณาเห็นว่าหละหลวมเกินไป ตัวอย่างเช่น หากกิจการตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรง จะตัด 1 คะแนน แต่ถ้าหากไม่พบว่ากิจการมีการตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรง ก็จะไม่มีการตัดคะแนนและใช้คำว่า “ไม่พบ” แทน ยิ่งกิจการสะสมคะแนนลงโทษไว้มากเท่าไร คุณภาพกำไรของกิจการก็ยิ่งลดต่ำลงเท่านั้น

การศึกษาคั้งนี้ใช้ข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงินของกิจการ เป็นข้อมูลในการพิจารณาประกอบการประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร โดยเฉพาะสรุปนโยบายการบัญชีสำคัญของกิจการ อีกทั้งยังใช้ข้อมูลจากการค้นหาสัญญาณเตือนภัย (ภาคผนวก ข) ประกอบการพิจารณาด้วย

ตารางที่ 3.18 รายการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
1. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง Investment Tax	- 1	- 1
2. Credit ที่คำนวณขึ้นโดยใช้วิธี Flow Through	ไม่พบ	- 1
3. การตั้งสิทธิบัตรเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ไม่พบ	- 2
4. การใช้วิธีต้นทุนเต็ม (Full Cost Accounting) ในธุรกิจน้ำมัน	ไม่พบ	- 5
5. การตั้งค่าใช้จ่ายก่อนเริ่มดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	ไม่พบ	- 1
6. การตั้งสำรองเพื่อขาดทุนไว้ต่ำกว่าผลขาดทุนที่ควรจะได้บันทึกไว้ในทางบัญชี	ไม่พบ	- 1
7. การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีโดยใช้ระยะเวลาที่ยาวเกินไป	ไม่พบ	- 1
8. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)	- 1	- 1
9. จำนวนเงินจ่ายขาดในหนี้สินเงินบำนาญ (ส่วนเกินของหนี้สินเงินบำนาญที่เกินกว่าราคายุติธรรมของทรัพย์สินโครงการบำนาญ)		
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากับ ½ ปี	ไม่พบ	- 1
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากับ 1 ปี	ไม่พบ	- 2
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากับ 2 ปี	ไม่พบ	- 3
10. การรับรู้รายได้จากสัญญาก่อนการชำระเงินจะเสร็จสิ้น	ไม่พบ	- 1
11. การรับรู้รายได้จากงานที่ทำเสร็จเพียงบางส่วน	ไม่พบ	- 1
12. การจัดจำแนกลูกหนี้ระยะยาวเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน	ไม่พบ	- 2
13. การตั้งค่าใช้จ่ายทางการตลาดเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ไม่พบ	- 1
14. การจัดจำแนกที่ดินรอการพัฒนาไว้เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน	ไม่พบ	- 3

ตารางที่ 3.18 รายการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
15. ไม่ได้ตัดจำหน่ายค่าความนิยมที่ได้บันทึกไว้	ไม่พบ	- 1
16. การตีราคาสินค้าคงเหลือ โดยใช้วิธี FIFO	ไม่พบ	- 1
17. ไม่ได้ใช้สำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big four	ไม่พบ	- 1
18. การรวมกำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายได้จากการดำเนินงานปกติ	ไม่พบ	- 1
19. การจัดสรรต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าสู่ส่วนงานที่ได้มีการยกเลิกการดำเนินงานมากเกินไป	ไม่พบ	- 1
20. สมควรได้รับคะแนนลงโทษในประเด็นอื่น ๆ	ไม่พบ	- 5
รวม	- 2	- 37

จากตารางที่ 3.18 พบว่า กิจการได้รับคะแนนลงโทษ ในเรื่อง

1. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง
2. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)

จากรูปภาพที่ 3.10 พบว่า กิจการตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ การที่กิจการคำนวณค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง (ซึ่งมีแนวโน้มที่จะทำให้กำไรสูง) จะมีค่า P/E Ratio ต่ำกว่ากิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีอัตราเร่ง เนื่องจากตลาดจะมองกิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรงว่ากำลังพยายามที่จะสร้างกำไรให้สูงขึ้น โดยตัดค่าเสื่อมราคาแบบค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งจะส่งผลให้กำไรของกิจการมีคุณภาพต่ำกว่าคุณภาพกำไรของกิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้อัตราเร่ง

รูปภาพที่ 3.10 แสดงหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.3 ของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์
ไทย ประจำปี 2547 - 2549

ที่ดินและงานระหว่างก่อสร้าง	ไม่คิดค่าเสื่อมราคา
อาคารและส่วนประกอบ	20 - 40 ปี
เครื่องจักรและท่อ (ผลิตเอชดีพีอี)	ตามหน่วยของผลผลิตซึ่งประมาณไว้ 1,440,000 ตัน
เครื่องจักรและท่อส่วนขยาย (ผลิตเอชดีพีอี)	ตามหน่วยของผลผลิตซึ่งประมาณไว้ 1,600,000 ตัน
เครื่องจักรและท่อ (ผลิตพีพี)	ตามหน่วยของผลผลิตซึ่งประมาณไว้ 3,000,000 ตัน
เครื่องจักรและท่อส่วนขยาย (ผลิตพีพี)	ตามหน่วยของผลผลิตซึ่งประมาณไว้ 3,600,000 ตัน
เครื่องจักรและท่อส่วนขยาย (ผลิตพีพี)	ตามหน่วยของผลผลิตซึ่งประมาณไว้ 900,000 ตัน
เครื่องจักรและท่อ (ผลิตอีพีเอส)	ตามหน่วยของผลผลิตซึ่งประมาณไว้ 450,000 ตัน
เครื่องจักร (ผลิตเอบีเอส)	30 ปี
เครื่องจักร (ผลิตโพลียูรีเทน)	ตามหน่วยของผลผลิต
เครื่องจักรอื่น	10 - 30 ปี
เครื่องจักรกล	8 - 20 ปี
เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์โรงงาน	10 ปี
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์สำนักงาน	5 - 10 ปี
ยานพาหนะ	10 ปี

ตารางที่ 3.19 แสดงการสรุปรายการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์
ไทย

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ
1. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง	- 1
2. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)	- 1
รวม	- 2

จากตารางที่ 3.19 พบว่า กิจการได้รับคะแนนลงโทษเพียงเล็กน้อย คือ - 2 จากคะแนนลงโทษทั้งหมด - 37 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นโยบายการบัญชีของกิจการมีผลกระทบทางด้านลบเพียงเล็กน้อยต่อคุณภาพกำไรของกิจการ ดังนั้น กำไรของกิจการจึงเป็นกำไรที่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

4. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ตารางที่ 3.20 แสดงอัตราส่วนทางการเงินของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย

อัตราส่วนทางการเงิน	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	0.76	3.34	1.41
2. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	0.86	0.41	0.35
3. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	6.20	0.68	0.54
4. อัตราส่วนคุณภาพกำไร	0.73	0.49	1.17

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เป็นอัตราส่วนที่แสดงสภาพคล่องในการดำเนินงานของกิจการซึ่งอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย แสดงค่า ในปี พ.ศ. 2547 เท่ากับ 0.76 แต่ปรับดีขึ้นมากในปี พ.ศ. 2548 เป็น 3.34 และปรับลดลงอีกในปี พ.ศ. 2549 เป็น 1.41 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีสภาพคล่องที่ดี

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสัดส่วนของเงินทุนรวมของกิจการที่มาจากแหล่งหนี้หรือแสดงสภาพคล่องในการดำเนินงานของกิจการ ว่ากิจการสามารถจัดหาสินทรัพย์ได้มากกว่าหรือเท่ากับหนี้สินที่มีอยู่ โดยอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ของ บมจ. อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย นั้นมีค่า 0.35 ในปี พ.ศ. 2549 ซึ่งน้อยกว่าของปี พ.ศ. 2547 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.86 แสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องในการดำเนินงานที่ดีขึ้น เนื่องจากกิจการสามารถจัดหาสินทรัพย์ได้มากกว่าหนี้สินที่กิจการมีอยู่

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสัดส่วนของเงินทุนจากการกู้ยืมต่อเงินลงทุนของผู้ถือหุ้น ซึ่งอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย นั้นมีค่า 0.54, 0.68 ในปี พ.ศ. 2549 และ พ.ศ. 2548 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่าของปี พ.ศ. 2547 ที่มีค่าเท่ากับ 6.20 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นสูงกว่าการกู้ยืม ทำให้ไม่มีผลกระทบต่อการทำกำไรของกิจการ เนื่องจากการกู้ยืมนั้น เป็นการเพิ่มภาระดอกเบี้ยจ่ายให้กับกิจการ ทำให้ความสามารถในการทำกำไรของกิจการลดลง

อัตราส่วนคุณภาพกำไร เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานกับกำไรที่ได้รายงานในงบกำไรขาดทุน โดยอัตราส่วนคุณภาพกำไรของ บมจ. อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย มีค่าเท่ากับ 0.73, 0.49 และ 1.17 ในปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่ากิจการมีความแตกต่างระหว่างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานกับกำไรที่รายงานในงบกำไรขาดทุนเพียงเล็กน้อย

จากอัตราส่วนทางการเงินของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย ที่ได้กล่าวมาข้างต้น พบว่า มีอัตราส่วนที่ดีและอัตราส่วนทางการเงินมีแนวโน้มที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะอัตราส่วนคุณภาพกำไรที่เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานกับกำไรที่ได้รายงานไว้ในงบกำไรขาดทุน ซึ่งแสดงค่าว่ากระแสเงินสดจากการดำเนินงานกับกำไรสุทธิแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่า กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

5. การใช้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด

ตารางที่ 3.21 แสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย

อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
1. อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน (ร้อยละ)	18.26	73.87	26.41
2. ดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	0.86	0.22	1.74
3. ผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด	0.40	0.31	0.25
4. อัตราส่วนการลงทุนต่อ	0.14	0.10	0.24
5. อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	2.81	5.33	6.71
6. อัตราผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม	0.11	0.13	0.11

อัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินหมุนเวียน แสดงให้เห็นถึงกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการต่อหนี้สิน ซึ่งอัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินหมุนเวียนของ บมจ.

อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย ในปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 มีค่าร้อยละ 18.26, ร้อยละ 73.87 และร้อยละ 26.41 ตามลำดับ แสดงถึงความสามารถในการจ่ายชำระหนี้จากกระแสเงินสดที่ดีของกิจการอีกด้วย

ดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่า หากกิจการสามารถก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้เท่ากับกำไรสุทธิที่รายงานไว้ ย่อมแสดงให้เห็นว่ากำไรนั้นเกิดจากการดำเนินงานที่แท้จริง ไม่ใช่การทำธุรกรรมทางการเงินและถือว่าเป็นกำไรที่มีคุณภาพ ซึ่งดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย ในปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 มีค่า 0.86, 0.22 และ 1.74 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการสอดคล้องกับกำไรสุทธิที่กิจการรายงานในงบกำไรขาดทุน ดังนั้นกำไรที่กิจการรายงานอาจจะเป็นกำไรที่มีคุณภาพ

อัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด เป็นตัวบ่งบอกว่า ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายมีผลกระทบมาก - น้อยเพียงใดต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งอัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสดของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย แสดงว่าค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายของกิจการมีผลกระทบต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการน้อย เนื่องจากมีอัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด 0.40, 0.31 และ 0.25 เท่า ในปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 ตามลำดับ

อัตราส่วนการลงทุนต่อมั่งคั่งเปรียบเทียบกับอัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเกี่ยวกับความเพียงพอของการลงทุนต่อและการรักษาระดับทุนของกิจการ (Asset Maintenance Base) โดยอัตราส่วนการลงทุนต่อของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย มีค่าเท่ากับ 0.14, 0.10 และ 0.24 ในปี 2547, ปี 2548 และปี 2549 ตามลำดับ เนื่องจากกิจการมีการลงทุนในสินทรัพย์และมีเงินรับจากขายสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งค่าเสื่อมราคาของกิจการลดลงเรื่อย ๆ จนไม่มีผลกระทบต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย เป็นตัวบ่งบอกว่ากิจการสามารถจัดหาเงินจากกิจกรรมดำเนินงาน เพื่อนำไปชำระดอกเบี้ยได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ซึ่งอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย แสดงในปี 2547, ปี 2548 และปี 2549 เท่ากับ 2.81, 5.33 และ 6.71 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยที่ลดลงแล้วอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของกิจการอีกด้วย

อัตราส่วนผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม เป็นตัววัดผลตอบแทนจากการใช้สินทรัพย์ในรูปกระแสเงินสด ซึ่งอัตราส่วนผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวมของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย ในปี 2547, ปี 2548 และปี 2549 มีค่าเท่ากับ 0.11, 0.13 และ 0.11 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากิจการใช้สินทรัพย์อย่างไม่มีประสิทธิภาพและกำไรที่กิจการรายงานไว้ อาจเป็นกำไรที่ไม่มีคุณภาพ

จากการวิเคราะห์โดยการใช้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย ที่ได้กล่าวมาข้างต้น พบว่า กิจการมีอัตราส่วนที่ดี ยกเว้นอัตราผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม ที่แสดงค่าออกมาว่า กิจการใช้สินทรัพย์อย่างไม่มีประสิทธิภาพและกำไรที่กิจการรายงานไว้ อาจจะเป็นกำไรที่ไม่มีคุณภาพเพียงอัตราส่วนเดียว ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

6. วัดความแปรปรวนและความเสี่ยง (Standard Deviation and Risk Measurement)

ตารางที่ 3.22 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย

1. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	24,781,374,661.94
2. สัมประสิทธิ์ความแปรปรวน	0.918

บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 24,781,374,661.94 ในขณะที่กำไรเฉลี่ย เท่ากับ 27,005,357,016 และมีสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน เท่ากับ 0.918 แสดงให้เห็นว่า กำไรของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย เป็นกำไรที่มีคุณภาพ เนื่องจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าที่ต่ำกว่ากำไรเฉลี่ยไม่มาก (คิดเป็น 8.24%) แสดงถึงความมีเสถียรภาพของกำไรสูง ในส่วนของสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนก็มีค่าที่ต่ำกว่า 1 และมากกว่า 0 แสดงให้เห็นถึงกระแสกำไรมีความเสี่ยงต่ำ

ตารางที่ 3.23 แสดงการสรุปการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของ บมจ.อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลป์ไทย

เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร	วิเคราะห์จาก	ผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไร
1. การค้นหาสัญญาณเตือนภัย	- งบการเงิน	- มียอดเงินกู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ
2. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร	- งบการเงิน	- กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย
3. การประเมินฝ่ายบริหาร	- หมายเหตุประกอบงบการเงิน	- การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง - การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)

จากตารางที่ 3.23 พบว่า กิจการมีสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไรจากงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินจากการใช้เทคนิคการค้นหาสัญญาณเตือนภัย การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไรและการประเมินฝ่ายบริหาร โดยสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบที่สำคัญ คือ การมียอดเงินกู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ และกำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย ที่เป็นผลมาจากการที่กิจการไม่ได้อยู่ในกลุ่มฟื้นฟูการดำเนินงานอีกต่อไปแล้ว ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานใหม่ ทำให้ต้องมีการระดมทุนเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไร แต่กิจการก็มีอัตราส่วนที่ดีจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและอัตราส่วนจากกระแสเงินสดที่มาจากผลการวิเคราะห์จากงบการเงิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไรที่ค้นพบไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ ทำให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพ

บริษัทที่ถูกถอนชื่อหลักทรัพย์ออกจากกระดานซื้อขายและให้อยู่ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด (Non-Performing Group)

ผลการศึกษาของบริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน)

บริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน) หรือ TWC อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเกษตร ดำเนินธุรกิจหลักในการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2549 กิจการได้รับจดหมายจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแจ้งว่า จากการที่หลักทรัพย์ของกิจการได้เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอนหลักทรัพย์ตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2544 และจนถึงปัจจุบันกิจการยังไม่สามารถดำเนินการให้พ้นเหตุเพิกถอนได้ ตลาดหลักทรัพย์ฯจึงจะถอนชื่อหลักทรัพย์ของกิจการออกจากกระดานซื้อขายและย้ายหลักทรัพย์ไปยังกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด (Non-Performing Group) ตั้งแต่วันที่ 3 กรกฎาคม 2549 เป็นต้นไป ดังนั้นชื่อหลักทรัพย์ของกิจการจะไม่ปรากฏบนกระดานซื้อขายอีกต่อไป

ต่อไปนี้จะเป็นการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของ บมจ.ไทยวา ตามเทคนิคในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร

1. การค้นหาสัญญาณเตือนภัย

จากการค้นหาสัญญาณเตือนภัยของ บมจ.ไทยวา (ภาคผนวก ข) พบว่า

1. รายงานของผู้สอบบัญชีที่ผิดปกติ ตามที่ได้แสดงไว้ใน รูปภาพที่ 3.11 – 3.13 พบว่า รายงานของผู้สอบบัญชีของ บมจ.ไทยวา ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขและมีข้อสังเกตต่องบการเงินของกิจการในปี 2547- 2548 และในปี 2549 แสดงความเห็นแบบมีเงื่อนไข และมีข้อสังเกตต่องบการเงินของกิจการ ซึ่งจะสังเกตเห็นว่า ในแต่ละปีรายงานของผู้สอบบัญชีจะยาวมาก โดยเฉพาะปี 2549 ที่ยาวถึง 3 หน้าและข้อสังเกตของกิจการเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของ บมจ.ไทยวา เป็นสัญญาณบ่งบอกว่า งบการเงินของกิจการอาจมีสิ่งผิดปกติและอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

รูปภาพที่ 3.11 แสดงรายงานของผู้สอบบัญชีของ บมจ.ไทยวา ประจำปี 2547

จากการตรวจสอบของข้าพเจ้าและรายงานของผู้สอบบัญชีอื่น ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของ แต่ละปีของบริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

โดยมิได้เป็นการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข ข้าพเจ้าให้สังเกตดังต่อไปนี้ ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 ปัจจุบัน บริษัทฯอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผนฯที่ศาลล้มละลายกลางได้เห็นชอบเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2546 ซึ่งมีสาระสำคัญคือ การแบ่งเงินกู้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ออกเป็น 5 กลุ่ม และมีแหล่งเงินได้เพื่อการชำระคืนและอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน รวมทั้งมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ย โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2546 และได้ขยายระยะเวลาการชำระคืนออกไปจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2554 นอกจากนั้นในเดือนธันวาคม 2547 ศาลล้มละลายกลางได้เห็นชอบให้มีการแก้ไขแผนฯของบริษัทฯเพิ่มเติม โดยมีการเพิ่มข้อกำหนดในการขายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์หลักส่วนหนึ่ง ซึ่งผู้ซื้อต้องดำเนินการให้มีการปลดหนี้ในภาวะที่อาจเกิดขึ้นที่บริษัทฯมีต่อเจ้าหนี้รายหนึ่ง ส่วนการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯช้อยนั้น เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2547 ศาลล้มละลายกลาง มีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการและแผนฯที่แก้ไขของบริษัทฯช้อยและมีคำสั่งให้ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯช้อย ซึ่งบริษัทฯช้อยได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งของศาลล้มละลายไปยังศาลฎีกา เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2547 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา สาระสำคัญของแผนฯและแผนฯที่แก้ไขของบริษัทฯช้อยที่ไม่ได้รับความเห็นชอบโดยศาลล้มละลายกลางคือ หนี้ที่มีประกันและหนี้ที่ไม่มีประกันจะได้รับการชำระคืนเต็มจำนวนทั้งหมดภายในปี 2556 และ 2563 ตามลำดับ การปรับลดอัตราดอกเบี้ยของหนี้ที่มีประกัน การลดทุน การเพิ่มทุน และการให้สิทธิแก่เจ้าหนี้ที่มีประกันในการแปลงหนี้เป็นทุน เนื่องจากเรื่องดังกล่าวถึงนี้ รวมทั้งความสามารถของบริษัทฯและบริษัทฯช้อยในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผนฯ การเพิ่มเงินทุนหมุนเวียนและความสำเร็จของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แสดงให้เห็นถึงความไม่แน่นอนที่สำคัญซึ่งอาจทำให้เกิดข้อสงสัยอย่างมากเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของบริษัทฯและบริษัทฯช้อยซึ่งทำให้บริษัทฯช้อยไม่อาจเรียกคืนสินทรัพย์และชำระหนี้สินได้ตามปกติธุรกิจ

โสภณ เพิ่มศิริวัลลภ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3182

บริษัท สำนักงาน เอ็นสัท แอนด์ ยัง จำกัด

กรุงเทพฯ: 31 มกราคม 2548

รูปภาพที่ 3.12 แสดงรายงานของผู้สอบบัญชีของ บมจ.ไทยวา ประจำปี 2548

จากการตรวจสอบของข้าพเจ้าและรายงานของผู้สอบบัญชีอื่น ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน) และบริษัทฯช้อย และเฉพาะของบริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

โดยมิได้เป็นการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข ข้าพเจ้าขอให้สังเกตตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 ปัจจุบัน บริษัทฯอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผนฟื้นฟูกิจการที่ศาลล้มละลายกลางได้เห็นชอบเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2546 ซึ่งมีสาระสำคัญคือ การแบ่งเงินกู้ที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ออกเป็น 5

กลุ่ม และมีแหล่งเงินได้เพื่อการชำระคืนและอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน รวมทั้งมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ย โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2546 และได้ขยายระยะเวลาการชำระคืนออกไปจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2554 ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ 2548 บริษัทฯ ได้ขายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์หลักส่วนหนึ่งให้แก่ผู้ซื้อตามแผนที่แก้ไขซึ่งได้รับความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลางเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2547 ซึ่งผู้ซื้อได้ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ในภาระหน้าที่อาจเกิดขึ้นรายหนึ่งของบริษัทฯ ทำการปลดหนี้และสละสิทธิเรียกร้องใด ๆ ในหนี้ทั้งหมดที่บริษัทฯ มีต่อเจ้าหน้าที่รายดังกล่าว รวมทั้งได้ดำเนินการให้บริษัทฯ ได้รับชำระเงินและหนี้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ เมื่อเดือนกันยายน 2548 ผู้บริหารแผนฯ ได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขแผนฟื้นฟูกิจการต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โดยขอขยายระยะเวลาการดำเนินการตามแผนฯ จากเดิมที่จะสิ้นสุดในเดือนกุมภาพันธ์ 2549 ออกไปอีก 1 ปี เป็นเดือนกุมภาพันธ์ 2550 รวมทั้งขอแก้ไขแผนฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับโครงสร้างของนิติบุคคลเฉพาะกิจซึ่งจะรับโอนสินทรัพย์ที่มีสินทรัพย์หลักและภาระหนี้จากบริษัทฯ เพื่อให้การฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ สำเร็จลุล่วงไปได้ ทั้งนี้ ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ได้มีมติพิเศษยอมรับแผนฯ ที่แก้ไขนี้เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2548 และได้รับความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลาง เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2548 แม้ว่า บริษัทฯ จะได้รับประโยชน์จากการขายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์หลักดังกล่าว บริษัทฯ ยังคงมีหนี้สินจากการปรับ โครงสร้างหนี้ ซึ่งต้องผ่อนชำระรวมทั้งต้องขายสินทรัพย์เพื่อชำระหนี้ต่อไป เนื่องจากเรื่องดังกล่าวถึงนี้ รวมทั้งความสามารถของบริษัทฯ และบริษัทย่อยในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผนฯ การเพิ่มเงินทุนหมุนเวียนและความสำเร็จของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แสดงให้เห็นถึงความไม่แน่นอนที่สำคัญซึ่งอาจทำให้เกิดข้อสงสัยอย่างมากเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของบริษัทฯ และบริษัทย่อยซึ่งทำให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่อาจเรียกคืนสินทรัพย์และชำระหนี้สินได้ตามปกติธุรกิจ

รุ่งนภา เลิศสุวรรณกุล

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3516

บริษัท สำนักงาน เอ็นสัท แอนด์ ยัง จำกัด

กรุงเทพฯ: 9 กุมภาพันธ์ 2549

รูปภาพที่ 3.13 แสดงรายงานของผู้สอบบัญชีของ บมจ. ไทยวา ประจำปี 2549

1) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8.1 บริษัท รัชดาทรัพย์พัฒนา จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยแห่งหนึ่ง ไม่ได้บันทึกรายการทางบัญชีจากการขายที่ดินรอกการพัฒนาซึ่งได้ขายไปในปี 2549 โดยงบการเงินของบริษัทย่อยดังกล่าวที่รวมอยู่ในงบการเงินรวมปี 2549 เป็นงบการเงินภายในที่จัดทำโดยฝ่ายบริหาร ณ ขณะนั้น ซึ่งยังไม่ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีเนื่องจากบริษัทย่อยดังกล่าวอยู่ระหว่างการจัดหาและแต่งตั้งผู้ทำบัญชีคนใหม่ งบดุลรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 ได้รวมยอดที่ดินรอกการพัฒนาที่ได้ขายไปแล้วของบริษัทย่อยดังกล่าวแต่ยังไม่ได้ตัดออกจากบัญชีจำนวน 152 ล้านบาท นอกจากนี้งบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 ไม่ได้รวม

ยอดเงินสหรับจากการขายที่ดินดังกล่าวจำนวน 153.9 ล้านบาทไว้ในบัญชีเงินฝากสถาบันการเงินที่มีชื่อจำกัดในการเบิกใช้และไม่ได้แสดงยอดหนี้ที่ถึงกำหนดชำระของหนี้ที่ชำระจากสินทรัพย์ที่มีสินทรัพย์หลักจำนวน 303.9 ล้านบาทไว้ในบัญชีหนี้สินจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี แต่ได้แสดงเป็นยอดหนี้สินจากการปรับโครงสร้างหนี้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยถ้าบริษัทขอยกดังกล่าวได้บันทึกรายการทางบัญชีจากการขายที่ดินดังกล่าวกำไรสุทธิและกำไรต่อหุ้นที่แสดงในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549 จะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเงินประมาณ 1.9 ล้านบาท และ 0.02 บาทต่อหุ้น ตามลำดับ

2) ข้าพเจ้าได้ส่งหนังสือขอยื่นยันยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 ระหว่างบริษัทฯ กับบริษัท รัชดาทรัพย์พัฒนา จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยแห่งหนึ่งตามที่กล่าวไว้ในวรรค 1) จนถึงวันที่ในรายงานนี้ ข้าพเจ้ายังไม่ได้รับหนังสือยื่นยันยอดคงเหลือจากบริษัทย่อยดังกล่าว ซึ่งข้าพเจ้าไม่สามารถใช้วิธีการตรวจสอบอื่นให้เป็นที่น่าพอใจในยอดคงเหลือระหว่างบริษัทฯ กับบริษัทย่อยดังกล่าว

จากการตรวจสอบของข้าพเจ้าและรายงานของผู้สอบบัญชีอื่น ข้าพเจ้าเห็นว่ายกเว้นผลต่องบการเงินปี 2549 ของเรื่องดังกล่าวไว้ในวรรค 1) และยกเว้นผลของการปรับปรุงงบการเงินที่อาจจำเป็นถ้าข้าพเจ้าสามารถตรวจสอบให้เป็นที่น่าพอใจเกี่ยวกับยอดคงเหลือระหว่างบริษัทฯ กับบริษัท รัชดาทรัพย์พัฒนา จำกัด ตามที่กล่าวไว้ในวรรค 2) งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

โดยมิได้เป็นการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงิน ข้าพเจ้าขอให้สังเกตตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 บริษัทฯ มีผลขาดทุนเกินทุนจำนวน 38 ล้านบาท และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3. ปัจจุบัน บริษัทฯ อยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผนฟื้นฟูกิจการที่ศาลล้มละลายกลางได้เห็นชอบเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2546 โดยเมื่อเดือนตุลาคม 2549 ผู้บริหารแผนฯ ได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขแผนฟื้นฟูกิจการต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โดยมีสาระสำคัญคือการขอเพิ่มเติมรายการหุ้นสามัญที่ถืออยู่ในบริษัทย่อยสิบเอ็ดแห่งและบริษัทร่วมหนึ่งแห่งซึ่งประกอบธุรกิจถือครองที่ดิน เป็นรายการสินทรัพย์ที่มีสินทรัพย์หลักตามแผนฯ และให้จัดตั้งนิติบุคคลเฉพาะกิจขึ้นภายใน 2 เดือนนับจากวันที่การขอแก้ไขแผนฯ ได้รับความเห็นชอบจากศาลล้มละลายกลาง รวมทั้งให้มีการโอนสินทรัพย์ที่มีสินทรัพย์หลักและหนี้สินให้กับนิติบุคคลเฉพาะกิจให้แล้วเสร็จก่อนที่ระยะเวลาดำเนินการตามแผนฯ จะสิ้นสุดลงไม่น้อยกว่า 1 เดือน เว้นแต่เจ้าหนี้เสี่ยงข้างมากจะให้ขยายระยะเวลาออกไป และให้ข้อกำหนดและเงื่อนไขสำหรับนิติบุคคลเฉพาะกิจเป็นส่วนหนึ่งของแผนฟื้นฟูกิจการฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ ที่ประชุมเจ้าหนี้ได้มีมติพิเศษยอมรับแผนฯ ที่แก้ไขนี้เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2549 ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน 2549 ผู้บริหารแผนฯ ได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขแผนฟื้นฟูกิจการต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โดยขอขยายระยะเวลาดำเนินการตามแผนฯ จากเดิมที่จะสิ้นสุดในเดือนกุมภาพันธ์ 2550 ออกไปอีก 1 ปี เป็นเดือนกุมภาพันธ์ 2551 ทั้งนี้ ที่ประชุมเจ้าหนี้ได้มีมติพิเศษยอมรับแผนฯ ที่แก้ไขนี้เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2549 ต่อมาในเดือนธันวาคม 2549 ผู้บริหารแผนฯ ได้ขอลาออกจากความเป็นผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ และศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งอนุมัติให้ผู้บริหารแผนฯ ลาออกจาก

ตำแหน่งเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2549 โดยปัจจุบัน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้บริหารแผนฯชั่วคราวของบริษัทฯ อย่างไรก็ตามที่ประชุมเจ้าหน้าที่ได้มีมติพิเศษเลือก บริษัท เนชั่นแนล เอ็ดดูเคชั่น จำกัด เป็นผู้บริหารแผนฯคนใหม่ เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2550 ต่อมาเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2550 ซึ่งเป็นวันที่ศาลล้มละลายกลางได้นัดฟังคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนฯคนใหม่และพิจารณาคำร้องขอแก้ไขแผนฯ แต่เนื่องจากมีผู้คัดค้าน ศาลล้มละลายกลางจึงได้เลื่อนการนัดฟังคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนฯคนใหม่และคำร้องขอแก้ไขแผนฯเป็นวันที่ 28 มีนาคม 2550 เนื่องจากเรื่องดังกล่าวถึงนี้ รวมทั้งความสามารถของบริษัทฯและบริษัทย่อยในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผนฯ การเพิ่มเงินทุนหมุนเวียนและความสำเร็จของการปรับโครงสร้างหนี้แสดงให้เห็นถึงความไม่แน่นอนที่สำคัญซึ่งอาจทำให้เกิดข้อสงสัยอย่างมากเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของบริษัทฯและบริษัทย่อยซึ่งทำให้บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่อาจเรียกคืนสินทรัพย์และชำระหนี้สินได้ตามปกติธุรกิจ

โสภณ เพิ่มศิริวัลลภ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3182

บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ที แอนด์ ยัง จำกัด
กรุงเทพฯ: 8 กุมภาพันธ์ 2550

2. ยอดดุลของบัญชีเงินสดและบัญชีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดต่ำมาก ณ วันสิ้นปี จากตารางที่ 3.24 พบว่า บัญชีเงินสดและบัญชีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดของ บมจ.ไทยวา มียอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ต่ำมากในปี 2548 ซึ่งลดลงจากปี 2547 ถึงร้อยละ 31.27 เป็นสัญญาณบ่งบอกว่า กิจการอาจมีการนำเงินสดไปชำระคืนหนี้เพื่อปรับปรุงอัตราส่วนทุนหมุนเวียนให้สูงขึ้นและอาจมีผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไรของกิจการด้วย

ตารางที่ 3.24 แสดงบัญชีเงินสดและบัญชีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดและการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ของ บมจ.ไทยวา

หน่วย (บาท)

	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	300,392,849	183,835,594	188,955,322
เงินลงทุนระยะสั้น	8,140,337	28,218,037	29,355,762
รวม	308,533,233	212,053,679	218,311,133
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	3.74	- 31.27	2.95

3. บัญชีลูกหนี้การค้าหรือรายได้ค้างรับมียอดสูงขึ้นในขณะที่ยอดขายไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปีก่อน ๆ จากตารางที่ 3.25 พบว่า ในปี 2547 ที่ยอดขายของกิจการลดลงร้อยละ 14.88 แต่ยอดลูกหนี้การค้าของกิจการกลับเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.23 และในปี 2549 ที่ยอดขายของกิจการเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.47 แต่ยอดลูกหนี้การค้าของกิจการกลับลดลง 16.46 ซึ่งเป็นสัญญาณบ่งบอกว่า กิจการได้มีการให้สินเชื่อกับลูกค้า การค้าเพื่อกระตุ้นยอดขายเพื่อทำกำไรให้เข้าเป้า ยอดขายเหล่านี้อาจจะเกิดจากการขายให้กับลูกค้า ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการผิดนัดชำระหนี้และอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

ตารางที่ 3.25 แสดงบัญชีรายได้รวม ลูกหนี้การค้าและการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ของ บมจ.ไทยวา
หน่วย (บาท)

	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
รายได้รวม	2,550,186,528	2,021,544,198	2,293,861,786
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	- 14.88	- 20.73	13.47
ลูกหนี้การค้า - บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	9,606,096	-	609,258
ลูกหนี้การค้า - อื่นๆ - สุทธิ	233,002,416	200,192,515	166,626,761
รวม	242,608,512	200,192,515	167,236,019
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	33.23	- 17.48	- 16.46

ตารางที่ 3.26 แสดงการสรุปสิ่งที่ผิดปกติที่พบจากการค้นหาสัญญาณเตือนภัยของ บมจ.ไทยวา

	สิ่งที่ผิดปกติ
1. รายงานของผู้สอบบัญชี	1.1 มีข้อสังเกตของกิจการเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่อง ในปี 2547 - 2549 1.2 รายงานของผู้สอบบัญชีที่ยาวมาก โดยเฉพาะในปี 2549
2. งบการเงิน	2.1 ยอดดุลของบัญชีเงินสดและบัญชีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดต่ำมาก ณ วันสิ้นปี 2.2 บัญชีลูกหนี้การค้าหรือรายได้ค้างรับมียอดสูงขึ้น ในขณะที่ยอดขายไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปีก่อน ๆ

ตารางที่ 3.26 แสดงการสรุปสิ่งที่ผิดปกติที่พบจากการค้นหาสัญญาณเตือนภัยของ บมจ.ไทยวา

	สิ่งที่ผิดปกติ
3. หมายเหตุประกอบงบการเงิน	ไม่มีสิ่งผิดปกติ

จากตารางที่ 3.26 พบว่า บมจ.ไทยวา มีสิ่งผิดปกติจากงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า งบการเงินของกิจการอาจมีสิ่งผิดปกติขึ้น ส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

2. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร (Evaluation of Accounting Policy affect to Quality of Earning)

การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไรนี้จะใช้ลักษณะของนโยบายทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรมาเป็นตัววัดและประเมินผล ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดนั้น จะดูจากลักษณะของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ แล้วประเมินออกมาเป็น 3 ค่าด้วยกัน คือ “ทางบวก” แสดงถึงนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่เป็นนโยบายการบัญชีที่ดี และส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพ “ทางลบ” แสดงถึงนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่เป็นนโยบายการบัญชีที่ไม่ค่อยดีและส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพด้วยและ “ไม่มีผลกระทบ” แสดงถึงว่ากิจการไม่ได้มีการปฏิบัติหรือใช้เกณฑ์นั้น ๆ อยู่ ดังนั้น หากกิจการมีนโยบายการบัญชีที่ส่งผลในทางลบมากเท่าไรก็ยิ่งส่งผลให้คุณภาพกำไรของกิจการลดต่ำลงเท่านั้น

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงินของกิจการ เป็นข้อมูลในการพิจารณาประกอบการประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร โดยเฉพาะสรุปนโยบายการบัญชีสำคัญของกิจการ อีกทั้งยังใช้ข้อมูลจากการค้นหาสัญญาณเตือนภัย (ภาคผนวก ข) ประกอบการพิจารณาด้วย

ตารางที่ 3.27 ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรของ บมจ. ไทยวา

ลักษณะของนโยบายการบัญชี	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
1. หละหลวม (Liberal)	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
2. ระมัดระวังเกินไป (Ultraconservative)	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
3. สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ	ทางบวก	ทางบวก
4. ค่าต่าง ๆ ที่ประมาณขึ้นต่างไปจากค่าที่แท้จริงอย่างมีสาระสำคัญ	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
5. นโยบายการบัญชีของกิจการแตกต่างไปจากนโยบายการบัญชีที่ใช้อยู่ในอุตสาหกรรมนั้น	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
6. การตั้งค่าใช้จ่ายที่โอกาสที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการในอนาคตมีน้อยมากเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
7. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีที่ทางการกำหนดหรือที่ทางการเสนอ	ไม่มีผลกระทบ	ทางบวก
8. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีที่ขาดเหตุผลสนับสนุน ทั้งนี้เมื่อได้พิจารณาจากข้อเท็จจริงรอบด้าน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
9. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเกิดขึ้นบ่อยครั้ง	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
10. Income Smoothing	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
11. กำไรที่ได้มาจากการขยับรายได้ในอนาคตเข้ามาเป็นรายได้ในงวดปัจจุบันหรือการนำรายได้ของงวดก่อนมารับรู้เป็นรายได้ในงวดปัจจุบัน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
12. กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
13. รับรู้รายได้ก่อนที่การให้บริการที่มีนัยสำคัญจะเสร็จสิ้น	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
14. ชะลอการรับรู้รายได้ออกไปโดยขาดเหตุผล	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
15. ในงวดปัจจุบันมีการโอนกลับกำไรที่ได้รับรู้ไปแล้วในงวดก่อน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ

ตารางที่ 3.27 ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรของ บมจ. ไทยวา

ลักษณะของนโยบายการบัญชี	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
16. ในงวดปัจจุบันมีการโอนกลับรายการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ของงวดก่อน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
17. ตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไว้ต่ำเกินไป	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
18. ตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไว้สูงเกินไป	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
19. ในงวดปัจจุบันมีการตั้งสำรองค่าใช้จ่ายหรือขาดทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่มีนัยสำคัญอันเป็นผลมาจากการขาดความระมัดระวังในการตั้งสำรองอย่างเพียงพอในงวดที่ผ่านมา	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
20. การล้างบาง (Taking a Financial Bath) โดยการตัดจำหน่ายสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายครั้งใหญ่ ภายหลังจากที่ผู้บริหารชุดใหม่เข้าทำการครอบงำกิจการ	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ

จากตารางที่ 3.27 พบว่า กิจการมีนโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไร ดังนี้ สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ จากสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญของกิจการ พบว่า กิจการมีนโยบายการบัญชีที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ปฏิบัติกันในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยเฉพาะนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ (รูปภาพที่ 3.14) ซึ่งส่งผลกระทบต่อด้านบวกต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

รูปภาพที่ 3.14 แสดงนโยบายบัญชีที่สำคัญเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ของ บมจ. ไทยวา ประจำปี 2547 - 2549

<p>7.1 การรับรู้รายได้</p> <p>ก) รายได้จากการขายสินค้า</p> <p>รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อบริษัทฯ ได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่เป็นสาระสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว รายได้จากการขายแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้า โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักสินค้ารับคืนและส่วนลดแล้ว</p>

ข) รายได้จากกิจการ โรงแรม	<p>รายได้จากกิจการ โรงแรมประกอบด้วย รายได้ค่าห้องพัก ค่าขายอาหารและเครื่องดื่ม และบริการอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งบันทึกเป็นรายได้ตามราคาในใบกำกับภาษีโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับค่าสินค้าและบริการหลังจากหักส่วนลดและค่าบริการที่บวกเพิ่มแล้ว</p>
ค) รายได้จากค่าเช่าและค่าบริการ	<p>รายได้จากค่าเช่ารับรู้ตามระยะเวลาการเช่า รายได้จากค่าบริการรับรู้เมื่อได้ให้บริการแล้วโดยพิจารณาถึงขั้นความสำเร็จของงาน</p>
ง) ดอกเบี้ยรับและเงินปันผลรับ	<p>ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อมีสิทธิในการรับเงินปันผล</p>

ตารางที่ 3.28 แสดงการสรุปผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพกำไรของ บมจ.ไทยวา

นโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไร	ผลกระทบ
สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ	ทางบวก

จากตารางที่ 3.28 พบว่า กิจการมีเพียงนโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบทางด้านบวกต่อคุณภาพกำไรด้วย แสดงให้เห็นว่า กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

3. การประเมินฝ่ายบริหาร (Management Appraisal)

การวิเคราะห์คุณภาพกำไร โดยใช้วิธีการหักคะแนนลงโทษเป็นแต่ละจุดไปนี้ ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า การที่กิจการเลือกรับนโยบายการบัญชีใดมาใช้นั้น ส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับนิสัยส่วนตัวของผู้บริหารนั่นเอง ซึ่งรายการตรวจสอบนี้จะมีคะแนนลงโทษสำหรับการใช้นโยบายการบัญชีที่ไม่เหมาะสมในแต่ละเรื่องไว้ในระดับที่แตกต่างกันไป การวิเคราะห์อาจทำได้โดยการเปรียบเทียบคุณภาพกำไรของกิจการในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา คะแนนลงโทษดังกล่าวจะกำหนดคะแนนลงโทษที่จะพิจารณาตัดจากแต่ละนโยบายการบัญชีที่ผู้ศึกษาพิจารณาเห็นว่าหะหลวมเกินไป ตัวอย่างเช่น หากกิจการตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรง จะตัด 1 คะแนน แต่ถ้าหากไม่พบว่า

กิจการมีการตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรง ก็จะไม่มีการตัดคะแนนและใช้คำว่า “ไม่พบ” แทน ยิ่งกิจการสะสมคะแนนลงโทษไว้มากเท่าไร คุณภาพกำไรของกิจการก็ยิ่งลดต่ำลงเท่านั้น

การศึกษาคำนี้ใช้ข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงินของกิจการ เป็นข้อมูลในการพิจารณาประกอบการประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร โดยเฉพาะสรุปนโยบายการบัญชีสำคัญของกิจการ อีกทั้งยังใช้ข้อมูลจากการค้นหาสัญญาณเตือนภัย (ภาคผนวก ข) ประกอบการพิจารณาด้วย

ตารางที่ 3.29 รายการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.ไทยวา

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
1. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง Investment Tax	- 1	- 1
2. Credit ที่คำนวณขึ้นโดยใช้วิธี Flow Through	ไม่พบ	- 1
3. การตั้งสิทธิบัตรเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ไม่พบ	- 2
4. การใช้วิธีต้นทุนเต็ม (Full Cost Accounting) ในธุรกิจน้ำมัน	ไม่พบ	- 5
5. การตั้งค่าใช้จ่ายก่อนเริ่มดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	ไม่พบ	- 1
6. การตั้งสำรองเพื่อขาดทุนไว้ต่ำกว่าผลขาดทุนที่ควรจะได้บันทึกไว้ในทางบัญชี	ไม่พบ	- 1
7. การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีโดยใช้เวลาที่ยาวเกินไป	ไม่พบ	- 1
8. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)	- 1	- 1
9. จำนวนเงินจ่ายขาดในหนี้สินเงินบำนาญ (ส่วนเกินของหนี้สินเงินบำนาญที่เกินกว่ารายได้อัตราของทรัพย์สินโครงการบำนาญ)		
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากำไร ½ ปี	ไม่พบ	- 1
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากำไร 1 ปี	ไม่พบ	- 2
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากำไร 2 ปี	ไม่พบ	- 3

ตารางที่ 3.29 รายการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.ไทยวา

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
10. การรับรู้รายได้จากสัญญาก่อนการชำระเงินจะเสร็จสิ้น	ไม่พบ	- 1
11. การรับรู้รายได้จากงานที่ทำเสร็จเพียงบางส่วน	ไม่พบ	- 1
12. การจัดจำแนกลูกหนี้ระยะยาวเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน	ไม่พบ	- 2
13. การตั้งค่าใช้จ่ายทางการตลาดเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ไม่พบ	- 1
14. การจัดจำแนกที่ดินรอการพัฒนาไว้เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน	ไม่พบ	- 3
15. ไม่ได้ตัดจำหน่ายค่าความนิยมที่ได้บันทึกไว้	ไม่พบ	- 1
16. การตีราคาสินค้าคงเหลือโดยใช้วิธี FIFO	ไม่พบ	- 1
17. ไม่ได้ใช้สำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big four	ไม่พบ	- 1
18. การรวมกำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายได้จากการดำเนินงานปกติ	ไม่พบ	- 1
19. การจัดสรรต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าสู่ส่วนงานที่ได้มีการยกเลิกการดำเนินงานมากเกินไป	ไม่พบ	- 1
20. สมควรได้รับคะแนนลงโทษในประเด็นอื่น ๆ	ไม่พบ	- 5
รวม	- 2	- 37

จากตารางที่ 3.29 พบว่า กิจการได้รับคะแนนลงโทษในเรื่อง

1. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง
2. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)

จากรูปภาพที่ 3.15 พบว่า กิจการตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ การที่กิจการคำนวณค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง (ซึ่งมีแนวโน้มที่จะทำกำไรสูง) จะมีค่า P/E Ratio ต่ำกว่ากิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีอัตราเร่ง เนื่องจากตลาดจะมองกิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงว่ากำลังพยายามที่จะสร้างกำไรให้สูงขึ้น โดยตัดค่า

เสื่อมราคาแบบค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งจะส่งผลให้กำไรของกิจการมีคุณภาพต่ำกว่าคุณภาพกำไรของกิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้อัตราเร่ง

รูปภาพที่ 3.15 แสดงหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7.8 ของ บมจ.ไทยวา ประจำปี 2547 – 2549

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรง (ยกเว้นสินทรัพย์ที่ได้มาก่อนปี 2529 ซึ่งคำนวณโดยวิธีขดลดลง) ตามอายุการใช้งานโดยประมาณดังต่อไปนี้: -		
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	10 - 50	ปี
เครื่องจักรและอุปกรณ์โรงงาน	5 - 10	ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง อุปกรณ์สำนักงาน และยานพาหนะ	3 - 10	ปี

ตารางที่ 3.30 แสดงการสรุปรายการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.ไทยวา

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ
1. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง	- 1
2. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)	- 1
รวม	- 2

จากตารางที่ 3.30 พบว่า กิจการได้รับคะแนนลงโทษเพียงเล็กน้อย คือ - 2 จากคะแนนลงโทษทั้งหมด - 37 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นโยบายการบัญชีของกิจการมีผลกระทบทางด้านลบเพียงเล็กน้อยต่อคุณภาพกำไรของกิจการ ดังนั้น กำไรของกิจการจึงเป็นกำไรที่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

4. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ตารางที่ 3.31 แสดงอัตราส่วนทางการเงินของ บมจ. ไทยวา

อัตราส่วนทางการเงิน	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	0.33	2.34	2.00
2. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	1.30	1.45	0.97
3. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	- 4.38	- 3.22	35.91
4. อัตราส่วนคุณภาพกำไร	0.64	0.24	0.19

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เป็นอัตราส่วนที่แสดงสภาพคล่องในการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของ บมจ. ไทยวา นั้นมีแนวโน้มที่ดีขึ้น คือ มีค่า 0.33 ในปี พ.ศ. 2547 และเพิ่มขึ้นเป็น 2.34 ในปี 2548 คิดเป็นร้อยละ 85.90 แต่ลดลงเป็น 2.00 ในปี พ.ศ. 2549 คิดเป็นร้อยละ 14.53 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการจัดหาสินทรัพย์ได้มากกว่าหนี้สินได้ดีขึ้นและสามารถจ่ายชำระหนี้ระยะสั้นได้ดีพอสมควร

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสัดส่วนของเงินทุนรวมของกิจการ ที่มาจากการก่อหนี้หรือแสดงสภาพคล่องในการดำเนินงานของกิจการ ว่ากิจการสามารถจัดหาสินทรัพย์ได้มากกว่าหรือเท่ากับหนี้สินที่มีอยู่ ซึ่งอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ของ บมจ. ไทยวา นั้นมีค่าเท่ากับ 0.97 ในปี พ.ศ. 2449 ซึ่งน้อยกว่าของปี พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2547 มีค่าเท่ากับ 1.45, 1.30 ตามลำดับ แสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องในการดำเนินงานที่ดีขึ้น เนื่องจากกิจการสามารถจัดหาสินทรัพย์ได้มากกว่าหนี้สินที่กิจการมีอยู่

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสัดส่วนของเงินทุนจากการกู้ยืมต่อเงินลงทุนของผู้ถือหุ้น โดยอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของ บมจ. ไทยวา นั้นมีค่า 35.91 ในปี พ.ศ. 2549 ซึ่งมากกว่าของปี พ.ศ. 2548 และ 2547 ซึ่งมีค่าเท่ากับ - 3.22, - 4.38 ตามลำดับและกิจการสามารถทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าเป็นบวกได้หลังจากติดลบหลายปีติดต่อกัน แต่ขณะเดียวกันกิจการก็ยังมีเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นต่ำกว่าการกู้ยืม ทำให้มีผลกระทบต่อการทำกำไรของกิจการด้วย เนื่องจากการกู้ยืมเงินทำให้กิจการมีภาระดอกเบี้ยจ่าย ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของกิจการ

อัตราส่วนคุณภาพกำไร เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานกับกำไรที่ได้รายงานในงบกำไรขาดทุน ซึ่งอัตราส่วนคุณภาพกำไรของ บมจ. ไทยวา แสดงว่าอาจมีสิ่งผิดปกติที่อาจเกิดจากการตกแต่งงบการเงินเกิดขึ้น เนื่องจากอัตราส่วนคุณภาพ

กำไรของปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 ลดลงเรื่อย ๆ คือ 0.64, 0.24 และ 0.19 ตามลำดับ ในขณะที่กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีและค่าเสื่อมราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ

จากอัตราส่วนทางการเงินของ บมจ.ไทยวา ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พบว่า มีอัตราส่วนที่ดี ยกเว้นอัตราส่วนคุณภาพกำไรที่อาจมีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้น เนื่องจากอัตราส่วนคุณภาพกำไรของ บมจ.ไทยวา ในปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 ลดลงเรื่อย ๆ คือ 0.64, 0.24 และ 0.19 ตามลำดับ ในขณะที่กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีและค่าเสื่อมราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ เช่นกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

5. การใช้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด

ตารางที่ 3.32 แสดงอัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดของ บมจ.ไทยวา

อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
1. อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน (ร้อยละ)	10.53	64.08	58.65
2. ดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	0.82	0.25	0.21
3. ผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด	0.61	0.35	0.20
4. อัตราส่วนการลงทุนต่อ	0.17	0.48	0.08
5. อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	5.67	24.55	77,872.54
6. อัตราผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม	0.06	0.04	0.03

อัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินหมุนเวียน แสดงให้เห็นถึงกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการต่อหนี้สิน ซึ่งอัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินหมุนเวียนของ บมจ.ไทยวา ในปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 มีค่าร้อยละ 10.53, ร้อยละ 64.08 และร้อยละ 58.65 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า กระแสเงินสดของกิจการมีมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนและแสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้จากกระแสเงินสดที่ดีของกิจการด้วย

ดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่า หากกิจการสามารถก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้เท่ากับกำไรสุทธิที่รายงานไว้ ย่อมแสดงให้เห็นว่ากำไรนั้นเกิด

จากการดำเนินงานที่แท้จริง ไม่ใช่การทำธุรกรรมทางการเงินและถือว่าเป็นกำไรที่มีคุณภาพ ซึ่งดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของ บมจ.ไทยวา แสดงค่าที่ลดลงเรื่อย ๆ คือ ในปี 2547, ปี 2548 และปี 2549 มีค่า 0.82, 0.25 และ 0.21 ตามลำดับ ในขณะที่กำไรสุทธิของกิจการสูงขึ้นเรื่อย ๆ แสดงให้เห็นว่ากำไรที่กิจการรายงานอาจเป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพก็ได้

อัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด เป็นตัวบ่งบอกว่า ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายมีผลกระทบมาก - น้อยเพียงใดต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งอัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสดของ บมจ.ไทยวา แสดงว่าค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายของกิจการ ไม่มีผลกระทบต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการ เนื่องจากอัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสดมีค่า 0.02, 0.03 และ 0.03 ในปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 ตามลำดับ

อัตราส่วนการลงทุนต่อมั่งกัใช้เปรียบเทียบกับอัตราส่วนผลกระทบของ ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเกี่ยวกับความเพียงพอของการลงทุนต่อและการรักษาระดับทุนของกิจการ (Asset Maintenance Base) ซึ่งอัตราส่วนการลงทุนต่อของ บมจ.ไทยวา มีอัตราส่วนที่ไม่สม่ำเสมอ คือ มีค่าเท่ากับ 0.13, 2.39 และ 0.0087 ในปี พ.ศ. 2547, พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่ากิจการมีการลงทุนในสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอแต่ค่าเสื่อมราคาของกิจการกลับลดลง อีกทั้งในปี พ.ศ. 2549 กิจการมีเงินรับจากการขายสินทรัพย์ออกไปสูงมาก ส่งผลให้อัตราส่วนการลงทุนต่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก

อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย เป็นตัวบ่งบอกว่ากิจการสามารถจัดหาเงินจากกิจกรรมดำเนินงาน เพื่อนำไปชำระดอกเบี้ยได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของ บมจ.ไทยวา ในปี 2547, ปี 2548 และ พ.ศ. 2549 กิจการมีอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย 5.67, 24.55 และ 77,872.54 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยที่ดีมากและยังแสดงถึงสภาพคล่องของกิจการอีกด้วย

อัตราส่วนผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม เป็นตัววัดผลตอบแทนจากการใช้สินทรัพย์ในรูปกระแสเงินสด ซึ่งอัตราส่วนผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวมของ บมจ.ไทยวา แสดงในปี 2547, ปี 2548 และ ปี 2549 เท่ากับ 0.06, 0.04 และ 0.03 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากิจการยังใช้สินทรัพย์อย่างไม่มีประสิทธิภาพและกำไรที่กิจการรายงานไว้อาจจะเป็นกำไรที่ไม่มีคุณภาพ

จากการวิเคราะห์โดยการใช้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดของ บมจ.ไทยวา ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าเป็นอัตราส่วนที่ไม่ค่อยดี เนื่องจากอัตราส่วนการลงทุนต่อของ บมจ.ไทยวา มีอัตราส่วนที่ไม่สม่ำเสมอ อีกทั้งดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการลดลงเรื่อย ๆ คือ ในปี 2547, ปี 2548 และ ปี 2549 มีค่า 0.82, 0.25 และ 0.21 ตามลำดับ ในขณะที่กำไรสุทธิของกิจการสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งกำไรที่ บมจ.ไทยวา รายงานอาจเป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพก็ได้ ขณะที่อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของ บมจ.ไทยวา แสดงค่าที่ดีมาก แต่ก็เกิดจากการที่ดอกเบี้ยที่จ่ายเป็นเงินสดของ บมจ.ไทยวา ในปี 2549 ลดลงอย่างมากและอัตราส่วนผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวมในปี 2547, ปี 2548 และ ปี 2549 มีค่าเท่ากับ 0.06, 0.04 และ 0.03 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากิจการยังใช้สินทรัพย์อย่างไม่มีประสิทธิภาพและกำไรที่กิจการรายงานไว้ อาจจะเป็นกำไรที่ไม่มีคุณภาพ จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่ากำไรของ บมจ.ไทยวา เป็นกำไรที่ไม่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

6. วัดความแปรปรวนและความเสี่ยง (Standard Deviation and Risk Measurement)

ตารางที่ 3.33 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของ บมจ.ไทยวา

1. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	198,477,511.36
2. สัมประสิทธิ์ความแปรปรวน	0.354

บมจ.ไทยวา มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 198,477,511.36 ในขณะที่กำไรถัวเฉลี่ย เท่ากับ 559,980,194 และมีสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน เท่ากับ 0.354 แสดงให้เห็นว่า กำไรของ บมจ.ไทยวา เป็นกำไรที่ไม่มีคุณภาพ เนื่องจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าที่สูงกว่ากำไรถัวเฉลี่ยมาก (คิดเป็นร้อยละ 64.56) แสดงถึงความมีเสถียรภาพของกำไรต่ำ แม้ว่าในส่วนของสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนมีค่าที่ต่ำกว่า 1 และมากกว่า 0 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกระแสกำไรมีความเสี่ยงต่ำก็ตาม

ตารางที่ 3.34 แสดงการสรุปการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของ บมจ.ไทยวา

เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร	วิเคราะห์จาก	ผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไร
1. การค้นหาสัญญาณเตือนภัย	- รายงานของผู้สอบบัญชี	- มีข้อสังเกตเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่อง ในปี 2547 - 2549 - รายงานของผู้สอบบัญชีที่ยาวมาก โดยเฉพาะในปี 2549

ตารางที่ 3.34 แสดงการสรุปการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของ บมจ. ไทยวา

เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร	วิเคราะห์จาก	ผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไร
	- งบการเงิน	- ยอดดุลของบัญชีเงินสดและบัญชีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดต่ำมาก ณ วันสิ้นปี - บัญชีลูกหนี้การค้าหรือรายได้ค้างรับมียอดสูงขึ้น ในขณะที่ยอดขายไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปีก่อน ๆ
2. การประเมินฝ่ายบริหาร	- หมายเหตุประกอบงบการเงิน	- การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง - การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)
3. การวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด	- งบการเงิน	- มีอัตราส่วนที่ไม่สม่ำเสมอบางปีบวกบางปีลบและมีการใช้สินทรัพย์อย่างไม่มีประสิทธิภาพ
4. การวัดค่าความแปรปรวนและความเสี่ยง	- งบการเงิน	- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าที่สูง

จากตารางที่ 3.34 พบว่า กิจการมีสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไรจากทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินจากการใช้เทคนิคการค้นหาสัญญาณเตือนภัย การประเมินฝ่ายบริหาร การวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดและการวัดค่าความแปรปรวนและความเสี่ยง โดยสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบที่สำคัญ คือ การมียอดดุลของบัญชีเงินสดและบัญชีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดต่ำมาก ณ วันสิ้นปีและบัญชีลูกหนี้การค้าหรือรายได้ค้างรับมียอดสูงขึ้นในขณะที่ยอดขายไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปีก่อน ๆ อีกทั้งจากการวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดและการวัดค่าความแปรปรวนและความเสี่ยงที่มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากงบการเงิน พบว่า กิจการมีอัตราส่วนที่ไม่สม่ำเสมอและใช้สินทรัพย์อย่างไม่มีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่าสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบที่ค้นพบมีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ ทำให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพ

การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของบริษัท แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)

บริษัท แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน) หรือ APC อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง โดยดำเนินธุรกิจหลัก คือ ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สีทาอาคาร สีอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสี โดย APC นั้นเข้าข่ายอาจถูกเพิกถอนหลักทรัพย์ ตามประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม ปี 2542 ปัจจุบัน APC ยังไม่สามารถแก้ไขให้เป็นไปตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงทำให้ชื่อหลักทรัพย์ของกิจการจะไม่ปรากฏบนกระดานซื้อขายอีกต่อไป

ต่อไปนี้จะเป็นการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) ตามเทคนิคในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร

1. การค้นหาสัญญาณเตือนภัย

จากการค้นหาสัญญาณเตือนภัยของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) (ภาคผนวก ข) พบว่า

1. การเพิ่มขึ้นของบัญชีลูกหนี้หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด จากตารางที่ 3.35 พบว่า ยอดบัญชีลูกหนี้ของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) ในปี 2547 - 2549 เท่ากับ 8.55 ล้านบาท 11.07 ล้านบาทและ 6.34 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งผันแปรไปตามยอดขายของกิจการ แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สูงมาก คิดเป็นร้อยละ 56.72 ในปี 2547 ร้อยละ 29.39 ในปี 2548 และร้อยละ - 42.72 ในปี 2549 เป็นสัญญาณบ่งบอกว่า กิจการได้มีการให้สินเชื่อทางการค้าเพื่อกระตุ้นยอดขายเพื่อทำกำไรให้เข้าเป้า ยอดขายเหล่านี้ อาจเกิดจากการขายให้กับลูกค้า ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการผิดนัดชำระหนี้และอาจส่งผลกระทบต่อทางด้านลบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

ตารางที่ 3.35 แสดงรายได้จากการขาย ลูกหนี้การค้าและการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์)

หน่วย (บาท)

	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
รายได้จากการขาย	31,963,872	46,967,729	35,251,950
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	- 45.57	46.94	- 24.94
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	8,553,640	11,067,289	6,339,062
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	- 56.72	29.39	- 42.72

2. การขยายตัวของบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด จากตารางที่ 3.36 พบว่า ยอดบัญชีเจ้าหนี้ของ บมจ.แอ็ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) ในปี 2547 - 2549 เท่ากับ 0.41 ล้านบาท 6.26 ล้านบาทและ 2.83 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งผันแปรไปตามยอดขายของกิจการ แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สูงมาก คิดเป็นร้อยละ 92.94 ในปี 2547 ร้อยละ 1,417.95 ในปี 2548 และร้อยละ 54.76 ในปี 2549 ซึ่งเป็นสัญญาณบ่งบอกว่า กิจการต้องการที่จะทำให้ยอดคลุลของบัญชีเจ้าหนี้คล้ายกับว่าเพิ่งเกิดขึ้นล่าสุด ณ วันที่จัดทำบัญชีและอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

ตารางที่ 3.36 แสดงรายได้จากการขาย บัญชีเจ้าหนี้การค้าและการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ของ บมจ.แอ็ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์)

	หน่วย (บาท)		
	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
รายได้จากการขาย	31,963,872	46,967,729	35,251,950
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	- 45.57	46.94	- 24.94
เจ้าหนี้การค้า	412,497	6,261,485	2,832,817
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	- 92.94	1,417.95	- 54.76

3. การลดลงในอัตรากำไรขั้นต้น จากตารางที่ 3.37 พบว่า อัตรากำไรขั้นต้นของ บมจ.แอ็ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) เท่ากับ ร้อยละ 8.74, ร้อยละ 8.14 และร้อยละ - 8.72 ในปี 2547 - 2549 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าอัตรากำไรขั้นต้นของปี 2549 ลดลงอย่างมากในปี 2549 ซึ่งเป็นสัญญาณบ่งบอกว่า การแข่งขันทางด้านราคาทำให้กิจการไม่สามารถปรับราคาสินค้าได้ตามใจชอบหรืออาจเป็นสัญญาณบ่งบอกว่ากิจการไม่สามารถควบคุมต้นทุนได้หรือส่วนผสมผลิตภัณฑ์ที่กิจการทำอยู่อาจจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมและอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

ตารางที่ 3.37 แสดงรายได้ ต้นทุนขาย กำไรขั้นต้นและอัตรากำไรขั้นต้นของ บมจ.แอ็ดวான்ซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์)

	หน่วย (บาท)		
อัตรากำไรขั้นต้น	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
รายได้	32,544,983	52,186,174	35,765,236
ต้นทุนขาย	29,701,552	47,939,584	38,883,651
กำไรขั้นต้น	2,843,431	4,246,590	- 3,118,415
อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ)	8.74	8.14	- 8.72

4. การเพิ่มขึ้นในเงินกู้ยืมจากตารางที่ 3.38 พบว่า บัญชีเงินกู้ยืมของ บมจ.แอ็ดวான்ซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์) มียอดคงเหลือ ณ สิ้นปี 2547 – 2549 เท่ากับ 25.95 ล้านบาท 49.86 ล้านบาทและ 54.27 ล้านบาท ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าปี 2548 เพิ่มขึ้นถึงสองเท่าของปี 2547 และในปี 2549 ยังมีการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมจากกรรมการอีกด้วย (เงินกู้ยืมของ บมจ.แอ็ดวான்ซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์) ประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินและเงินกู้ยืมจากกรรมการ (เพิ่งเกิดขึ้นในปี 2549)) เป็นสัญญาณบ่งบอกว่า กิจการกำลังประสบกับปัญหาในการจัดหาเงินทุนเพื่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ จากแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ จากแหล่งเงินทุนภายในกิจการและอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

5. ยอดเงินกู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ณ วันสิ้นปี จากตารางที่ 3.38 พบว่า เงินกู้ยืมระยะสั้นของ บมจ.แอ็ดวான்ซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์) ประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบัน มียอดคงเหลือ ณ สิ้นปี 2547 – 2549 เท่ากับ 25.95 ล้านบาท 49.87 ล้านบาทและ 49.82 ล้านบาท ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าปี 2548 เพิ่มขึ้นถึงสองเท่าของปี 2547 กิจการอาจทำการกู้ยืมเงินมาเพื่อสนับสนุนการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มยอดขายตอนปลายงวดให้สูงขึ้นหรือเป็นสัญญาณบ่งบอกว่ารูปแบบของการดำเนินธุรกิจอาจกำลังเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมและอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

ตารางที่ 3.38 แสดงเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เงินกู้ยืมจากกรรมการ (ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 8.00 - 8.25 ต่อปี) และการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ของ บมจ.แอ๊ดวันซ์ เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์)

หน่วย (บาท)			
เงินกู้ยืม	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น จากสถาบันการเงิน	25,954,485	49,865,383	49,818,489
เงินกู้ยืมจากกรรมการ (ดอกเบี้ยใน อัตราร้อยละ 8.00 - 8.25 ต่อปี)	-	-	4,450,000
รวม	25,954,485	49,865,383	54,268,489
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	- 30.79	92.13	8.83

ตารางที่ 3.39 แสดงการสรุปสิ่งที่ผิดปกติที่พบจากการค้นหาสัญญาณเตือนภัยของ บมจ.แอ๊ดวันซ์ เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์)

	สิ่งที่ผิดปกติ
1. รายงานของผู้สอบบัญชี	ไม่พบสิ่งผิดปกติ
2. งบการเงิน	2.1 การเพิ่มขึ้นของบัญชีลูกหนี้การค้าที่แตกต่างอดีตอย่างเห็นได้ชัด 2.2 การเพิ่มขึ้นของบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่แตกต่างอดีตอย่างเห็นได้ชัด 2.3 การลดลงในอัตรากำไรขั้นต้น 2.4 การเพิ่มขึ้นในเงินกู้ยืม 2.5 ยอดเงินกู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ณ วันสิ้นปี
3. หมายเหตุประกอบงบการเงิน	ไม่พบสิ่งผิดปกติ

จากตารางที่ 3.39 พบว่า บมจ.แอ๊ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) มีสิ่งผิดปกติจากงบการเงิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า งบการเงินของกิจการอาจมีสิ่งผิดปกติขึ้นและส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

2. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร (Evaluation of Accounting Policy affect to Quality of Earning)

การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไรนี้จะใช้ลักษณะของนโยบายทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรมาเป็นตัววัดและประเมินผล ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดนั้น จะดูจากลักษณะของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ แล้วประเมินออกมาเป็น 3 ค่าด้วยกัน คือ “ทางบวก” แสดงถึงนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่เป็นนโยบายการบัญชีที่ดี และส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพ “ทางลบ” แสดงถึงนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่เป็นนโยบายการบัญชีที่ไม่ค่อยดีและส่งผลให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ด้วยคุณภาพด้วยและ “ไม่มีผลกระทบ” แสดงถึงว่ากิจการไม่ได้มีการปฏิบัติหรือใช้เกณฑ์นั้น ๆ อยู่ ดังนั้น หากกิจการมีนโยบายการบัญชีที่ส่งผลในทางลบมากเท่าไรก็ยิ่งส่งผลให้คุณภาพกำไรของกิจการลดต่ำลงเท่านั้น

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงินของกิจการ เป็นข้อมูลในการพิจารณาประกอบการประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร โดยเฉพาะสรุปนโยบายการบัญชีสำคัญของกิจการ อีกทั้งยังใช้ข้อมูลจากการค้นหาค้นหาสัญญาณเตือนภัย (ภาคผนวก ข) ประกอบการพิจารณาด้วย

ตารางที่ 3.40 ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์)

ลักษณะของนโยบายการบัญชี	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
1. หละหลวม (Liberal)	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
2. ระมัดระวังเกินไป (Ultraconservative)	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
3. สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ	ทางบวก	ทางบวก
4. ค่าต่าง ๆ ที่ประมาณขึ้นต่างไปจากค่าที่แท้จริงอย่างมีสาระสำคัญ	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
5. นโยบายการบัญชีของกิจการแตกต่างไปจากนโยบายการบัญชีที่ใช้อยู่ในอุตสาหกรรมนั้น	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ

ตารางที่ 3.40 ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรของ บมจ.แอ็ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เลมิเคิล (ไทยแลนด์)

ลักษณะของนโยบายการบัญชี	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
6. การตั้งค่าใช้จ่ายที่โอกาสที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการในอนาคตมีน้อยมากเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
7. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีที่ทางการกำหนดหรือที่ทางการเสนอ	ไม่มีผลกระทบ	ทางบวก
8. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีที่ขาดเหตุผลสนับสนุน ทั้งนี้เมื่อได้พิจารณาจากข้อเท็จจริงรอบด้าน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
9. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเกิดขึ้นบ่อยครั้ง	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
10. Income Smoothing	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
11. กำไรที่ได้มาจากการขยับรายได้ในอนาคตเข้ามาเป็นรายได้ในงวดปัจจุบันหรือการนำรายได้ของงวดก่อนมารับรู้เป็นรายได้ในงวดปัจจุบัน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
12. กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย	ทางลบ	ทางลบ
13. รับรู้รายได้ก่อนที่การให้บริการที่มีนัยสำคัญจะเสร็จสิ้น	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
14. ชะลอการรับรู้รายได้ออกไปโดยขาดเหตุผล	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
15. ในงวดปัจจุบันมีการโอนกลับกำไรที่ได้รับรู้ไปแล้วในงวดก่อน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
16. ในงวดปัจจุบันมีการโอนกลับรายการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ของงวดก่อน	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
17. ตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไว้ต่ำเกินไป	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
18. ตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไว้สูงเกินไป	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ

ตารางที่ 3.40 ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์)

ลักษณะของนโยบายการบัญชี	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
19. ในงวดปัจจุบันมีการตั้งสำรองค่าใช้จ่ายหรือขาดทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่มีนัยสำคัญอันเป็นผลมาจากการขาดความระมัดระวังในการตั้งสำรองอย่างเพียงพอในงวดที่ผ่านมา	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ
20. การล้างบาง (Taking a Financial Bath) โดยการตัดจำหน่ายสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายครั้งใหญ่ ภายหลังจากที่ผู้บริหารชุดใหม่เข้าทำการครอบงำกิจการ	ไม่มีผลกระทบ	ทางลบ

จากตารางที่ 3.40 พบว่า กิจการมีนโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไร ดังนี้

1. สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ จากสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญของกิจการ พบว่า กิจการมีนโยบายการบัญชีที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ปฏิบัติในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยเฉพาะนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ (รูปภาพที่ 3.16) ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ

รูปภาพที่ 3.16 แสดงนโยบายการบัญชีที่สำคัญเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ ของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) ประจำปี 2547 - 2549

การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

บริษัทรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง บริษัทฯ รับรู้รายได้จากการขายและรับรู้ต้นทุนขายที่เกี่ยวข้องเมื่อส่งมอบสินค้าให้ลูกค้าแล้ว

2. กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย จากตารางที่ 3.41 พบว่า ในปี 2548 กิจการมีรายได้เพิ่มขึ้นกว่าปี 2547 ถึงร้อยละ 46.94 แต่ขาดทุนสุทธิกลับเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 32.90

ในขณะที่ปี 2549 กิจการมีรายได้ลดลงร้อยละ 24.94 และมีขาดทุนสุทธิลดลงร้อยละ 41.54 ซึ่งโดยปกติการที่กิจการมีรายได้เพิ่มสูงขึ้นก็ควรจะมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น (ขาดทุนสุทธิลดลง) หรือหากมีรายได้ลดลงแล้วกำไรสุทธิก็ควรจะลดลง (ขาดทุนสุทธิเพิ่มขึ้น) ด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นสัญญาณบ่งบอกว่า กำไรที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างไปจากกำไรที่ได้ประมาณการไว้และอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไร

ตารางที่ 3.41 แสดงรายได้จากการขาย กำไรสุทธิและการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์)

หน่วย (บาท)

	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
รายได้จากการขาย	32,544,983	52,186,174	35,765,236
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	- 45.57	46.94	- 24.94
กำไรสุทธิ	- 32,975,161	- 43,822,721	- 25,617,172
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	- 1010.40	32.90	- 41.54

ตารางที่ 3.42 แสดงการสรุปผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพกำไรของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์)

นโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไร	ผลกระทบ
1. สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ	ทางบวก
2. กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย	ทางลบ

จากตารางที่ 3.42 พบว่า กิจการมีนโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบเพียงเล็กน้อย อีกทั้งยังมีนโยบายการบัญชีที่มีผลกระทบทางด้านบวกต่อคุณภาพกำไรด้วย แสดงให้เห็นว่า กำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

3. การประเมินฝ่ายบริหาร (Management Appraisal)

การวิเคราะห์คุณภาพกำไรโดยใช้วิธีการหักคะแนนลงโทษเป็นแต่ละจุดไปนี้ ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าภารกิจการเลือกรับนโยบายการบัญชีใดมาใช้ในส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับอุปนิสัยส่วนตัวของผู้บริหารนั่นเอง ซึ่งรายการตรวจสอบนี้จะมีคะแนนลงโทษสำหรับการใช้นโยบายการบัญชีที่ไม่เหมาะสมในแต่ละเรื่องไว้ในระดับที่แตกต่างกันไป การวิเคราะห์อาจทำได้โดยการเปรียบเทียบคุณภาพกำไรของกิจการในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา คะแนนลงโทษดังกล่าวจะกำหนดคะแนนลงโทษที่จะพิจารณาตัดจากแต่ละนโยบายการบัญชีที่ผู้ศึกษาพิจารณาเห็นว่าหลวมเกินไป ตัวอย่างเช่น หากกิจการตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรง จะตัด 1 คะแนน แต่ถ้าหากไม่พบว่าการกิจการมีการตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรง ก็จะไม่มีมติตัดคะแนนและใช้คำว่า “ไม่พบ” แทน ยิ่งกิจการสะสมคะแนนลงโทษไว้มากเท่าไร คุณภาพกำไรของกิจการก็ยิ่งลดต่ำลงเท่านั้น

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงินของกิจการ เป็นข้อมูลในการพิจารณาประกอบการประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร โดยเฉพาะสรุปนโยบายการบัญชีสำคัญของกิจการ อีกทั้งยังใช้ข้อมูลจากการค้นหาสัญญาณเตือนภัย (ภาคผนวก ข) ประกอบการพิจารณาด้วย

ตารางที่ 3.43 รายการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.แอ๊ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์)

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
1. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง Investment Tax	- 1	- 1
2. Credit ที่คำนวณขึ้นโดยใช้วิธี Flow Through	ไม่พบ	- 1
3. การตั้งสิทธิบัตรเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ไม่พบ	- 2
4. การใช้วิธีต้นทุนเต็ม (Full Cost Accounting) ในธุรกิจน้ำมัน	ไม่พบ	- 5
5. การตั้งค่าใช้จ่ายก่อนเริ่มดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	ไม่พบ	- 1
6. การตั้งสำรองเพื่อขาดทุนไว้ต่ำกว่าผลขาดทุนที่ควรจะได้บันทึกไว้ในทางบัญชี	ไม่พบ	- 1
7. การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีโดยใช้ระยะเวลาที่ยาวเกินไป	ไม่พบ	- 1

ตารางที่ 3.43 รายการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.แอ็ดวான்ซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์)

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ	
	กิจการ	เกณฑ์มาตรฐาน
8. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)	- 1	- 1
9. จำนวนเงินจ่ายขาดในหนี้สินเงินบำนาญ (ส่วนเกินของหนี้สินเงินบำนาญที่เกินกว่ารายได้อัตราดอกเบี้ยของทรัพย์สินโครงการบำนาญ)		
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากำไร ½ ปี	ไม่พบ	- 1
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากำไร 1 ปี	ไม่พบ	- 2
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากำไร 2 ปี	ไม่พบ	- 3
10. การรับรู้รายได้จากสัญญาก่อนการชำระเงินจะเสร็จสิ้น	ไม่พบ	- 1
11. การรับรู้รายได้จากงานที่ทำเสร็จเพียงบางส่วน	ไม่พบ	- 1
12. การจัดจำแนกลูกหนี้ระยะยาวเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน	ไม่พบ	- 2
13. การตั้งค่าใช้จ่ายทางการตลาดเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ไม่พบ	- 1
14. การจัดจำแนกที่ดินรอการพัฒนาไว้เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน	ไม่พบ	- 3
15. ไม่ได้ตัดจำหน่ายค่าความนิยมที่ได้บันทึกไว้		
16. การตีราคาสินค้าคงเหลือโดยใช้วิธี FIFO	ไม่พบ	- 1
17. ไม่ได้ใช้สำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big four	ไม่พบ	- 1
18. การรวมกำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายได้จากการดำเนินงานปกติ	- 1	- 1
19. การจัดสรรต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าสู่ส่วนงานที่ได้มีการยกเลิกการดำเนินงานมากเกินไป	ไม่พบ	- 1
20. สมควรได้รับคะแนนลงโทษในประเด็นอื่น ๆ	ไม่พบ	- 1
	ไม่พบ	- 5
รวม	- 3	- 37

จากตารางที่ 3.43 พบว่า กิจการได้รับคะแนนลงโทษ ในเรื่อง

1. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง
2. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)

จากรูปภาพที่ 3.17 พบว่า กิจการตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งาน โดยประมาณของสินทรัพย์ การที่กิจการคำนวณค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง (ซึ่งมีแนวโน้มที่จะทำให้อายุการใช้งานยาวขึ้น) จะมีค่า P/E Ratio ต่ำกว่ากิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีอัตราเร่ง เนื่องจากตลาดจะมองกิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรงว่ากำลังพยายามที่จะสร้างกำไรให้สูงขึ้น โดยตัดค่าเสื่อมราคาแบบค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งจะส่งผลให้กำไรของกิจการมีคุณภาพต่ำกว่าคุณภาพกำไรของกิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้อัตราเร่ง

รูปภาพที่ 3.17 แสดงหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 ของ บมจ.แอ็ดวานซ์ฟันท์ แอนด์ เคมีเคิล (ไทยแลนด์) ประจำปี 2547 – 2549

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณดังต่อไปนี้ :-	
	จำนวนปี
อาคารและส่วนปรับปรุง	30
เครื่องจักรและอุปกรณ์	10-15
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน	5-10
ยานพาหนะ	5-10

3. ไม่ได้ใช้สำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big four จากรูปภาพที่ 3.18 – 3.19 พบว่า กิจการไม่ได้ใช้สำนักงานบัญชีในกลุ่ม Big four เลย โดยในปี 2547 กิจการใช้บริการสำนักงานบัญชีที่บริษัท จาร์ส ซีพีเอ จำกัด และในปี 2548 – 2549 กิจการใช้บริการสำนักงานบัญชีที่ บริษัท เอเอ็นเอส ออดิท จำกัด ซึ่งทั้ง 2 บริษัทไม่ได้อยู่ในกลุ่ม Big four

รูปภาพที่ 3.18 แสดงรายงานของผู้สอบบัญชีของ บมจ.แอ็ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) ประจำปี 2547

<p>นายจรัส ปิงคลาศัย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 1470 บริษัท จรัส ซีพีเอ จำกัด 7 กุมภาพันธ์ 2548</p>

รูปภาพที่ 3.19 แสดงรายงานของผู้สอบบัญชีของ บมจ.แอ็ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) ประจำปี 2548 - 2549

<p>(นายอิทธิพงษ์ อธิพงษ์สกุล) ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3500 บริษัท เอเอ็นเอส ออดิท จำกัด กรุงเทพฯ 27 กุมภาพันธ์ 2550</p>

ตารางที่ 3.44 แสดงการสรุปการตรวจสอบคุณภาพกำไรของ บมจ.แอ็ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์)

รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	คะแนนลงโทษ
1. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง	- 1
2. การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)	- 1
3. ไม่ได้ใช้สำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big four	- 1
รวม	- 3

จากตารางที่ 3.44 พบว่า กิจการได้รับคะแนนลงโทษเพียงเล็กน้อย คือ - 3 จากคะแนนลงโทษทั้งหมด - 37 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นโยบายการบัญชีของกิจการมีผลกระทบทางด้านลบเพียง

เล็กน้อยต่อคุณภาพกำไรของกิจการ ดังนั้น กำไรของกิจการจึงเป็นกำไรที่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

4. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ตารางที่ 3.45 แสดงอัตราส่วนทางการเงินของ บมจ.แอ็ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์)

อัตราส่วนทางการเงิน	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	1.79	0.61	0.25
2. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	0.20	0.46	0.59
3. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.25	0.86	1.43
4. อัตราส่วนคุณภาพกำไร	1.22	0.11	- 0.0037

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เป็นอัตราส่วนที่แสดงสภาพคล่องในการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของ บมจ.แอ็ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) แสดงค่า 1.79 ในปี 2547 และลดลงเป็น 0.61, 0.25 ในปี 2548 และ 2549 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการจัดหาสินทรัพย์ได้น้อยกว่าหนี้สินและส่งผลกระทบถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นด้อยลง

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสัดส่วนของเงินทุนรวมของกิจการที่มาจากก่อก่อนหรือแสดงสภาพคล่องในการดำเนินงานของกิจการว่า กิจการสามารถจัดหาสินทรัพย์ได้มากกว่าหรือเท่ากับหนี้สินที่มีอยู่ ซึ่งอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ของ บมจ.แอ็ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) นั้นแสดงค่าเท่ากับ 0.59 ในปี 2549 ซึ่งมากกว่าของปี 2548 และ 2547 มีค่าเท่ากับ 0.46, 0.20 ตามลำดับ แสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องในการดำเนินงานที่ลดลง เนื่องจากกิจการสามารถจัดหาสินทรัพย์ได้น้อยกว่าหนี้สินที่กิจการมีอยู่

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสัดส่วนของเงินทุนจากการกู้ยืมต่อเงินลงทุนของผู้ถือหุ้น ซึ่งอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของ บมจ.แอ็ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) มีค่าเท่ากับ 0.12 ในปี 2549 ซึ่งมากกว่าของปี 2548 และ 2547 มีค่าเท่ากับ 0.86, 0.25 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากิจการมีเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นต่ำกว่าการกู้ยืม ทำให้มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของกิจการ เนื่องจากการกู้ยืมเงินของกิจการเป็นผลให้กิจการมีภาระดอกเบี้ยจ่ายตามมา

อัตราส่วนคุณภาพกำไร เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานกับกำไรที่ได้รายงานในงบกำไรขาดทุน ซึ่งอัตราส่วนคุณภาพกำไรของ บมจ.แอ๊ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) เริ่มมีแนวโน้มที่ดีขึ้น เนื่องจากในปี ปี 2547 – 2548 นั้น กิจการก็มีกำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษีและค่าเสื่อมราคาและกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีติดลบทั้งสองปี ถึงแม้ว่าอัตราส่วนคุณภาพกำไรของกิจการจะมีค่าเป็นบวก คือ 1.22 และ 0.11 ตามลำดับ แต่ปี ปี 2549 กิจการมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเป็น 63,548 บาท ในขณะที่กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีและค่าเสื่อมราคาติดลบ 17,026,008 บาท ทำให้อัตราส่วนคุณภาพกำไรเป็น -0.0037 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของกิจการมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

จากอัตราส่วนทางการเงินของ บมจ.แอ๊ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พบว่า มีอัตราส่วนที่ไม่ค่อยดี โดยอัตราส่วนหมุนเวียนลดลงเรื่อย ๆ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นก็แสดงว่า หนี้สินมีจำนวนที่สูงขึ้นกว่าสินทรัพย์และส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของ บมจ.แอ๊ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) ในขณะที่อัตราส่วนคุณภาพกำไรแสดงค่าที่ดีขึ้น เนื่องจากกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเป็นบวกเป็นปีแรก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ไม่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรนี้

5. การใช้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด

ตารางที่ 3.46 แสดงอัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดของ บมจ.แอ๊ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์)

อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
1. อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน (ร้อยละ)	- 125.97	- 11.28	- 6.69
2. ดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	1.07	0.15	0.15
3. ผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด	- 0.12	- 0.72	- 1.15
4. อัตราส่วนการลงทุนต่อ	3.31	3.73	0.11
5. อัตราส่วนความสามารถในการจ่าย	- 49.17	- 1.79	0.02

ตารางที่ 3.46 แสดงอัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์)

อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
6. อัตราผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม	- 0.25	- 0.03	0.00063

อัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินหมุนเวียน แสดงให้เห็นถึงกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการต่อหนี้สิน ซึ่งอัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินหมุนเวียนของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) แสดงฐานะทางการเงินว่ามีแนวโน้มที่ดีขึ้น เนื่องจากอัตราส่วนกระแสเงินสดต่อหนี้สินหมุนเวียนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ คือ ในปี 2547, ปี 2548 และ ปี 2549 มีค่าร้อยละ - 125.97, ร้อยละ - 11.28 และร้อยละ - 6.69 ตามลำดับ และอาจแสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้จากกระแสเงินสดของกิจการที่ดีขึ้นอีกด้วย

ดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่า หากกิจการสามารถก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้เท่ากับกำไรสุทธิที่รายงานไว้ ย่อมแสดงให้เห็นว่ากำไรนั้นเกิดจากการดำเนินงานที่แท้จริง ไม่ใช่การทำธุรกรรมทางการเงินและถือว่าเป็นกำไรที่มีคุณภาพ ซึ่งดัชนีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) แสดงค่า ในปี 2547, ปี 2548 และ ปี 2549 มีค่า 1.07, 0.15 และ 0.15 ตามลำดับ อีกทั้งกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการก็สอดคล้องกับกำไรสุทธิที่รายงานในงบกำไรขาดทุนอีกด้วย ดังนั้นกำไรที่กิจการรายงานอาจจะเป็นกำไรที่มีคุณภาพ

อัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด เป็นตัวบ่งบอกว่า ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายมีผลกระทบมาก - น้อยเพียงใดต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งอัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสดของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) แสดงว่าค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายของกิจการมีผลกระทบพอสมควรต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของกิจการ โดยเฉพาะในปี 2548 - 2549 เนื่องจากมีอัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด - 0.72, - 1.15 เท่า ตามลำดับ

อัตราส่วนการลงทุนต่อมั่งคั่งเปรียบเทียบกับอัตราส่วนผลกระทบของ ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเกี่ยวกับความเพียงพอของการลงทุนต่อและการรักษาระดับทุนของกิจการ (Asset Maintenance Base) ซึ่งอัตราส่วนการลงทุนต่อ

ของ บมจ.แอ็ดวான்ซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์) มีแนวโน้มที่ดีขึ้น คือ มีค่าเท่ากับ 3.31, 3.73 และ 0.11 ในปี ปี 2547, ปี 2548 และ ปี 2549 ตามลำดับ เนื่องจากกิจการมีการลงทุนในสินทรัพย์ ลดลงในปี 2549 ส่งผลให้ค่าเสื่อมราคาของกิจการลดลงแต่ยังอยู่ในระดับที่สูง จนส่งผลกระทบต่อ กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย เป็นตัวบ่งบอกว่ากิจการสามารถจัดหาเงินจาก กิจกรรมดำเนินงาน เพื่อนำไปชำระดอกเบี้ยได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ซึ่งอัตราส่วน ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของ บมจ.แอ็ดวான்ซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์) แสดงมี แนวโน้มที่ดีขึ้น ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่อัตราส่วนที่ดีก็ตาม กล่าวคือ มีอัตราส่วนความสามารถในการจ่าย ดอกเบี้ยค่ามากกว่า 1 แต่กิจการก็สามารถทำให้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานก่อนดอกเบี้ย จ่ายและภาษีมีค่าเป็นบวกหลังจากติดลบติดต่อกัน 2 ปีและมีดอกเบี้ยจ่ายที่สูงขึ้นอีกด้วย แสดงให้ เห็นว่ากิจการความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นและมีสภาพคล่องที่ดีขึ้นอีกด้วย

อัตราส่วนผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์รวม เป็นตัววัดผลตอบแทนจาก การใช้สินทรัพย์ในรูปกระแสเงินสด ซึ่งอัตราส่วนผลตอบแทนในรูปกระแสเงินสดต่อสินทรัพย์ รวมของ บมจ.แอ็ดวான்ซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์) แสดงในปี 2547, ปี 2548 และ ปี 2549 มี ค่าเท่ากับ - 0.25, - 0.03 และ 0.00063 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากิจการใช้สินทรัพย์อย่างไม่มี ประสิทธิภาพและกำไรที่กิจการรายงานไว้อาจจะเป็นกำไรที่ไม่มีคุณภาพ

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดของ บมจ.แอ็ดวான்ซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์) มีแนวโน้มที่ ดีขึ้น ถึงแม้ว่าจะยังไม่ได้อยู่ในระดับที่ดีก็ตาม เนื่องจาก บมจ.แอ็ดวான்ซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทย แลนด์) มีกำไรสุทธิและกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานติดลบมาตลอดและมีแนวโน้มว่าดีขึ้น ทำให้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดของกิจการแสดงผลออกมาไม่ค่อยดี ทำให้ กำไรของ บมจ. แอ็ดวான்ซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์) เป็นกำไรที่ไม่มีคุณภาพจากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ คุณภาพกำไรนี้

6. วัดความแปรปรวนและความเสี่ยง (Standard Deviation and Risk Measurement)

ตารางที่ 3.47 แสดงการค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของ บมจ.แอ๊ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์)

1. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	7,477,756.46
2. สัมประสิทธิ์ความแปรปรวน	- 0.219

บมจ.แอ๊ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 7,477,756.46 ในขณะที่กำไรเฉลี่ย เท่ากับ - 34,138,351 และมีสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน เท่ากับ - 0.219 แสดงให้เห็นว่ากำไรของ บมจ.แอ๊ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) เป็นกำไรที่ไม่มีคุณภาพ เนื่องจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าที่สูงกว่ากำไรเฉลี่ยมาก (คิดเป็นร้อยละ 121.90) แสดงถึงความมีเสถียรภาพของกำไรต่ำ ในส่วนของสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนมีค่าน้อยกว่า 0 แสดงให้เห็นถึงกระแสกำไรที่มีความเสี่ยงสูง

ตารางที่ 3.48 แสดงการสรุปการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของ บมจ.แอ๊ดวานซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์)

เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร	วิเคราะห์จาก	ผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไร
1. การค้นหาสัญญาณเตือนภัย	- งบการเงิน	- การเพิ่มขึ้นของบัญชีลูกหนี้การค้าที่แตกต่างอดีตอย่างเห็นได้ชัด - การเพิ่มขึ้นของบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่แตกต่างอดีตอย่างเห็นได้ชัด - การลดลงในอัตรากำไรขั้นต้น - การเพิ่มขึ้นในเงินกู้ยืม - ยอดเงินกู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ วันสิ้นปี
2. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร	- งบการเงิน	- กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับกำไรขาย

ตารางที่ 3.48 แสดงการสรุปการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของ บมจ.แอ็ดวันซ์เฟ้นท์ แอนด์ เคมิคัล (ไทยแลนด์)

เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร	วิเคราะห์จาก	ผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไร
3. การประเมินฝ่ายบริหาร	- รายงานของผู้สอบบัญชี	- ไม่ได้ใช้สำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big four
	- หมายเหตุประกอบงบการเงิน	- การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง - การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)
4. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน	- งบการเงิน	- มีขาดทุนสุทธิทุกปีและขาดสภาพคล่องในการดำเนินงาน
5. การวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด	- งบการเงิน	- ขาดกระแสเงินสดต่อการดำเนินงานและใช้สินทรัพย์อย่างไม่มีประสิทธิภาพ
6. การวัดค่าความแปรปรวนและความเสี่ยง	- งบการเงิน	- มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าที่สูงและสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนมีค่าน้อยกว่า 0

จากตารางที่ 3.48 พบว่า กิจการมีสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไรทั้งจากรายงานของผู้สอบบัญชี งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินจากการใช้ทั้ง 6 เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร โดยสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบที่สำคัญ คือ การลดลงในอัตรากำไรขั้นต้น การเพิ่มขึ้นในเงินกู้ยืมยอดเงินกู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ณ วันสิ้นปี และกำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย อีกทั้งจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน การวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดและการวัดค่าความแปรปรวนและความเสี่ยงที่มาจากจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากงบการเงิน พบว่า กิจการขาดสภาพคล่องในการดำเนินงานและใช้สินทรัพย์อย่างไม่มีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่าสิ่งที่มีผลกระทบทางด้านลบต่อคุณภาพกำไรที่ค้นพบมีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกิจการ ทำให้กำไรของกิจการเป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพ